ORAS
Vėsiau, kiek lietaus, temperatūra apie 60°.
Saulė teka 5:46, leidžiasi 5:35

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Penktadienis, Spalio - October 1 d., 1954 m. | Price 5c | 231

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO
Midwest Inter. Library Center Gr. 5721 Cottage Grove Ave

LONDONE SUSITARTA GINKLUOTI VOKIETIJA

Esat užsienietis, arba pabaltietis, - pasakė amerikiečiui SSSR tremtinys

N. Y. Times korespondentas aprašo "specų" klasę "laisvai" dirbančius katorgininkus Azijoje

NEW YORKAS. — Kiek milijonų "specų" yra Sovietų Sąjungoj, negalėtų tiksliai pasakyti nė MVD slaptoji policija, sovietų gyventojų rūšiuotoja ir išnaudotoja, sako New York Times korespondentas H. E. Salisbury, šią vasarą išvažinėjęs po Sibirą ir kitas sovietų Azijos sritis, ir dabar sugrįžęs į Jungtines Valstybes.

"Specais" vadinami tie žmonės, kurių pasuose yra išspaustas šis žodis, reiškiąs, kad pasos savininkas gali gyventi tik specialiai paskirtoj vietoj. "Specų" galima užtikti visur Rusijoj, bet užvis daugiausia Centrinėj Azijoj, Sibire, Tolimuosiuose Žiemiuose ir Tolimuosuiose Rytuose.

Tarp jų nemaža ir lietuvių

"Specai" yra vokiečiai, kadaise gyvenę savo respublikoj Pavolgy. "Specai" yra žydai, kurie caro laikais gyveno getuose kur nors prie Pripečio brastų Gudijoj apie Pinską ir Minską. Jie yra totoriai iš Krimo ir tuzinas tautelių iš Kaukazo, o taip pat lietuviai, latviai ir estai; graikai iš Odesos ir Nikopolio.

Tarp "specų" yra darbininkų iš Stalino automobilių fabrikų Maskvoj, buvusių kompozitorių iš Leningrado, studentų iš Kievo ir kaimiečių iš Ukrainos. "Specai" sudaro milijonus tų sovietų piliečių, kurie dėl savo kaltės arba per nelaimę, pareinančios nuo jų geografinės padėties, gyvenamosios vietos arba tautybės, pateko į sovietų valdžios nemalonę ir buvo ištremti į tolimas ir sunkias gyvenimo vietas.

"Specai" būdinga žmonių kategorija

Apie sovietų koncentracijos stovyklas buvo tiek daug rašoma ir kalbama, kad užsieny kaip ir neatkreipta dėmesio į šį lygiai žiaurų fenomeną.

Pakeliavęs tūkstančius mylių, šis korespondentas užtiko Vidurinėj Azijoj ir Sibire visokių visokiausių "specų", bet šio žodžio neteko išgirsti pačioj Maskvoj.

Volgos vokiečiai Tadžikistane

Kilus karui Stalinas įsakė išardyti Volgos vokiečių respubliką ir išgabenti jos 50,000 gyventojų į rytus, bet kur į rytus, niekas nežinojo. Esant Vidurinėj Azijoj, aš gavau kiek žinių apie ištremtųjų vokiečių likimą. Apie 2,000 vokiečių įkurdinta Stalinbade, Tadžikistano sostinėj, netoli Afganistano pasienio. Vieno voikečio tvirtinimu, tūkstančiai jų mirė nuo epidėmijų ir sunkių gyvenimo sąlygų.

Vokiečių kultūra Stalinbade

Pats Stalinbadas yra savotiškai jaukios ir tvarkingos išvaizdos miestas. Be abejonės tai pareina nuo to fakto, kad tiek daug vokiečių išlavintų savo amate ir versle buvo atkelta kaip tik čionai. Bet vokiečiams neleidžiama pasinaudoti tais puikiais namais, kuriuos jie pristatė, ir yra priversti gyventi lūšnose, kaip ir Tadžikistano valstiečiai. Į naujuosius namus kraustosi rusų biurokratai.

Vos išlipęs iš lėktuvo Stalinbade, tuoj pajutai aiškiai skirtingą atmosferą, nepanašią į apsileidusius ir atsilikusius sovietų miestus Vidurinėj Azijoj, kaip Frunzėj, Taškente arba Samarkande. Aš tuoj pagalvojaus: "Čia turi būti gyvenama vokiečių. Atrodo, kaip vokiečių mieste".

Pokalbis su šoferiu

Šį mano galvojimą patvirtino už keletos valandų jaunas šviesiaplaukis šoferis, nebesukėlęs didelio nustebimo. Jis pastebėjo, kad aš nešiojau užsienietišką apdarą (užsienietis nuo kiekvieno ruso išsiskiria geresnes medžiagos ir geresnio darbo drabužiais) ir negalėjo numaldyti savo smalsumo.

— Aišku, jūs ne rusas? jis paklausė.

— Ne, — atsakiau, laukdamas kito klausimo.

— Ar jūs ne pabaltietis? — jis vėl paklausė (tai yra dažnas įtarimas, kad pabaltiečiai atrodo vis dar geriau apsirengę, kaip rusai ir paprastam sovietų piliečiui atrodo kaip "užsieniečiai").

— Ne, — atsakiau.

— Ar jūs ne lenkas, čekas?

— Ne, aš esu amerikietis.

— Ką? — jis sušuko ne tikėdamas.

— Aš esu amerikietis, iš Jungtinių Valstybių.

Jis įbedė akis ir žiūrėjo ne daugiau nustebęs, jei būčiau pasakęs, kad atvykau iš Marso.

Netrukus jis pamurmėjo:

— Aš esu vokietis, — ir nesustabdydamas automobilio, jis ištraukė savo pasą. Taip, jis buvo Volgos vokiečių "specas", priverstas gyvento Stalinbade, negalįs be MVD leidimo pasišalinti už miesto ribų.

Šalis, kur "nėra bedarbių"

Vietos valdžiai svarbi ir kiekviena pora rankų. MVD generolas Goglidze, savo laiku Sibiro viešpats, kalbėjo atsilankiusiam JAV viceprezidentui Henry Wallace: "Chabarovsko srity, kur aš esu, yra ir didelių galimybių. Aš tuoj galėčiau panaudoti milijoną žmonių Amuro žemupio srity".

Vienas iš tų darbo rankų rezervuarų yra Pabaltijo valstybės. Dažnai užtenka vien būti estu, lietuvių ar latviu, kad būtum deportuotas į rytus — ypač taip buvo tuoj po karo, kai sovietai pradėjo kolektyvinti žemės ūkį ir socializuoti pramonę Pabaltijo respublikose.

Taip pat "saugumo" sumetimais MVD nutarė sumažinti Pabaltijo tautas, išgabenant jų didelę dalį ir į jų vietą įkurdinant rusus. Vienas estas dar prieš mėnesį kitą pasakė, kad Estijoj estų beliko apie 50%. Tą patį galima pasakyti ir apie dvi kitas Pabaltijo respublikas.

Padalyk ir valdysi saugiai! — be abejonės yra sovietų slaptosios policijos vadovėlio pagrindinis dėsnis.

— Italijos parlamentas pareiškė pasitikėjimą Scelbos koalicinei vyriausybei. Prieš keletą dienų vyriausybei pasitikėjimą pareiškė ir senatas, ir tuo pavertė į nieką komunistų ir Nenni socialistų pastangas nuversti dabartinę vyriausybę.

UNITED PRESS-NAUJIENOS TELEP.

CHICAGO. — Chris Kanakes (kairėje) ir George Manos kūnai guli ant žemės. Juos nušovė policija, kuriai vadovavo Frank Pape (atžymėtas strėle). Kanakes ir Manos buvo žinomi kaipo banditai.

KARO VADAI PUOLA VYRIAUSYBĘ

Generolams nesuprantama Washingtono politika

WASHINGTONAS. D. C. — Du Amerikos generolai, kuriems buvo patikėtos aukščiausios komandos fronte, dabar pasitraukę į atsargą tęsią atkaklią kritiką prieš Trumano ir Eisenhowerio užsienio politiką.

Gen. James van Fleet liudijo Senato komitete, kad jam esant JAV karinės misijos viršininku Graikijoj komunistų revoliucijos metu, Valstybės departamentas reikalavo įleisti į Graikijos vyriausybę ir komunistus.

Gen. Mark Clark priminė Washingtono vyriausybei nesitikėti per daug iš sąjungininkų Europoj ir Azijoj, jei vieną dieną reikėtų vėl kariauti su komunistais.

Koalicija — komunistų šūkis

Nežiūrint JAV padarytų klaidų Kinijoj, verčiant gen. Chiang-Kaisheką įsileisti į valdžią ir komunistus, toji pati klaida buvo verčiama daryti Graikijoj, kai ten komunistai, pagal Kominformo nutarimą, sukėlė revoliuciją 1948 metais. Graikijos karalius priešinosi, bet buvo JAV priverstas nusileisti.

Pakviestas į Senato vidaus komitetą, gen. Van Fleet nupasakojo, kaip JAV ambasadorius Grady reikalavo, kad Graikijos vyriausybę sudarytų kairiojo sparno politikas Plastiris ir įleistų į koalicinę vyriausybę net komunistus. Amb. Grady pažadėjo graikus už tokios koalicijos sudarymą apdovanoti hidroelektros stotim. "Tokia tai buvo mūsų valstybės departamento politika — įleisti į valdžią visas partijas, neišskiriant nė komunistų", kalbėjo Van Fleet.

Gen. Van Fleetui esant vyr. karinių patarėjų 1948—1950 metų laikotarpy, graikai susidorojo su komunistų revoliucija ir išsaugojo šalį nuo sukomunistinimo.

Kritikuoja Pentagoną

Kalbant apie Korėją, gen. Van Fleeto įsitikinimu, buvo didžiausia klaida manyti, kad Rusija kels karą Europoj, o ne Azijoj. Už tokią klaidą būtų buvęs pavarytas kiekvienas lauko komendantas, sako Van Fleet. Dalį atsakomybės už tokį galvojimą Van Fleet suvertė to meto štabo viršininkam Bradley ir Collins. Amerikos kariniai vadai orientuojasi geriau į Europą, negu į Aziją, kadangi Azijoj nėra tokios prabangos, kaip Paryžiuj ir kitose Europos sostinėse, ironizavo šis generolas.

Leido laimėti komunistams

Gen. Van Fleet, kuris vėliau buvo paskirtas Korėjos fronto vadu, turėdamas galvoj neigiamus gen. Bradley (buv. vyr. štabo viršininko) išsireiškimus, užtikrino, kad Korėjos karas, buvo vertas ir "tinkamas" laimėti, "tinkamu" laiku ir "tinkamoj" vietoj. JAV turėjo padėti draugingai korėjiečių tautai, pačiai kovojančiai iš visų jėgų. Ir JAV turėjo pakankamai jėgų šį karą laimėti, tvirtino Van Fleet.

Abejingas ir gen. M. Clark

Savo kalboj, pasakytoj Chicagoj, gen. Mark Clark visų pirma įspėjo Washingtono vyriausybę nepervertinti savo Europos ir Azijos sąjungininkų kovingumo naujame kare su komunistais. Clark patarė daugiau susidomėti sąjungininkais Amerikoj — Kanada ir Pietų Amerikos respublikomis. Nes Amerikos prestižas Europoj ir Azijoj yra žemas, pripažino šis generolas.

Gen. Mark Clark pasaulinio karo metu vadovavo 5-tai armijai, išvadavusiai Italiją ir pasiekusiai Austriją. Jam teko dalyvauti derybose su komunistais Vienoj, Maskvoj ir kitur. Derybos su komunistais yra tik tuščia laiko gaišinimas, kalbėjo iš savo patyrimo šis karvedys.

Žemos nuomonės apie JAV strateginę politiką

Gen. Mark Clark liūdna širdim prisiminė, kad jis, kaip JT vyr. armijos vadas, buvo pirmas Amerikos generolas, kuris pasirašė nelaimėto karo sutartį. "Mes buvome suvaržyti, mus vertė Korėjoj kovoti surištomis rankomis. Mes turėjome klausyti įsakymų iš Washingtono, kurių negalėjome suprasti arba kurie buvo prieš mūsų įsitikinimus".

Mark Clark visu šimtu procentu pasisakė už gen. MacArthuro strategiją, pagal kurią JT armijai reikėjo smogti komunistams, neišskiriant ir kinams, iš visų jėgų. Ir tai būtų atvedę į pergalę, ir šiandien JAV vardas Azijoj ir Europoj nebūtų tai žemai puolęs. Apie sovietus M. Clark pasakė, kad šitoji bestija nesustos. Juo ji daugiau rija, juo ji daugiau nori.

Vėliausios Žinios

* * *

— Jungtinėse Tautose sovietų atstovas Višinskis, norėdamas sutrukdyti Vokietijos atginklavimą ir jos įtraukimą į Europos gynybos bendruomenę, savo kalboje dėstė "viltis", kad šiandien Rytai ir Vakarai galėtų geruoju išspręsti savo problemas ir taikiai sugyventi.

— Pirmasis povandeninis laivas, varomas atomine energija, "Nautilus", jau paleistas į tarnybą saugoti Jungtines Valstybes.

— Vakarų Berlyno policija sužinojo, kad tarp Berlyno miesto valdybos tarnautojų yra komunistų agentas, kuris išdavinėja paslaptis sovietų agentams. Šnipas dar nepagautas.

— Gen. Van Fleet, buvęs 8-tos armijos vadas Korėjoj, ragina Jungtines Valstybes nutraukti diplomatinius santykius su Sovietų Sąjunga.

— Pleas Greenlee, 63 metų, buvęs Indianos valstybės demokratų pirmininkas, nusišovė savo nejudomo turto agentūroj Shelbyvillej... Jis sirgęs sunkia liga.

— JAV pulkininkas Charles Brewster, priklausąs Palestinos paliaubų priežiūros komisijai, buvo apšaudytas iš šautuvų ir kulkosvaidžių Izraelio pasienio sargybinių, jam važiuojant džypu Jordanijos pusėj palei sieną.

— Iš Rytinės Vokietijos atbėgo į V. Berlyną Brandenburgo liberalų partijos sekretorius Werner Wurche, sužinojęs, kad komunistų policija nori jį areštuoti.

Gubernatorius suėmė savo tikrą brolį

TEHERANAS, Iranas. — Sostinės karo gubernatorius gen. Bachtari suėmė savo brolį, buvusį žemės ūkio ministerį, susekus, kad ir jis priklausė sovietų špionažo organizacijai.

Valdant nacionalistų diktatoriui Mossadegh, jų sąjungininkai komunistai jau buvo apstatę savo agentais visas svarbiąsias armijos ir policijos vietas ir tik laukė progos, kada sunaikinti šahą ir paversti Persiją sovietų provincija.

9 VAKARŲ VALSTYBĖS SKUBIAI ORGANIZUOS JUNGTINĮ FRONTĄ

Anglijos pasižadėjimas palenkė į bendruomenę ir Prancūzijos ministerį pirmininką P. Mendes

LONDONAS. — 9 Vakarų valstybės — 7 Europos ir 2 Amerikos — nutarė organizuoti Europos apsigynimo bendruomenę pagal kompromisinį Belgijos ministerio Paul-Henry Spaak pasiūlymą, suartinusį Prancūziją su kitais sąjungininkais.

Europos sostinių spauda yra vieningos nuomonės apie nepaprastai didelius Anglijos vyriausybės nuopelnus, jai atsisakius nuo tradicinės strateginės politikos, iškeliant dalį savo karinių pajėgų į Europą. Edeno garantija, kad anglai pasižada per 50 metų laikyti Europoj 4 divizijas, neskaitant aviacijos pajėgų, galiausiai nuramino prancūzus, būkštaujančius dėl galimo vokiečių militarizmo atkutimo. Pripažįstama ir tai, kad Dulles įspėjimas, jog nesusitarus dėl Vokietijos apginklavimo, JAV gali atitraukti savo armiją, padarė Prancūziją daug nuolaidesnę.

Spaak Mendes-Francui: "Laimėjai"

Nežiūrint, kad Mendes-Franco reikalavimas kontroliuoti Vokietijos apsiginklavimą per Briuselio pakto narių tarybą buvo atmestas, Belgijos užsienio reikalų ministeris, tapšnodamas Mendes-Francui per petį, pasakė: "Jūs laimėjote".

Prancūzijos laimėjimas glūdi sutarime, kad 7 Briuselio pakto šalys — į paktą dabar įeis ir Vokietija su Italija — nustatys savo narių, o tuo pačiu ir Vokietijos, apsiginklavimą.

Paskutinį žodį tars JAV

Prancūzija iš pradžių priešinosi NATO valstybių teisėms daboti, kad Briuselio pakto šalių nutarimai būtų vykdomi visų valstybių. Bet pagal kompromisinį Spaako planą, NATO nebus išjungta iš galutinio Vokietijos kontroliavimo. Tuo būdu, Jungtinėms Valstybėms, galingiausiajam NATO nariui, paliekama teisė tarti paskutinį žodį.

Vokietija nepriklausoma

Po 10 metų okupacijos Vokietija, pagal Londono konferencijos susitarimą, galiausia grįžta į laisvųjų tautų bendruomenę, kaip lygus ir nepriklausomas narys. Prie Briuselio pakto, į kurį dabar įeina Anglija, Prancūzija, Olandija, Belgija ir Luksemburgas, prisidės ir Italija su Vokietija. Tai bus pačių europiečių bendruomenė glaudžiame sąryšy su didžiąja Šiaurinio Atlanto Gynybos Organizacija — NATO.

Nusileido ir Vokietija

Iš pradžių Vokietija reikalavo, kad jos apsiginklavimas ir įsipareigojimų vykdymas būtų prižiūrimas tik per NATO. Bet kai Mendes-France padarė nuolaidų iš savo pusės sutiko ir Adenaueris dalį šių uždavinių perleisti Briuselio pakto šalims, prie kurių JAV nepriklauso.

JAV ginklus skirstys per NATO

Anksčiau JAV buvo sutikusios duoti EDC (prancūzų sugriautai) bendruomenei ginklus bendrai, kad numatytos į ją 6 šalys juos pasidalytų pačios. Mendes-France norėjo, kad dabar JAV ginklų paramą teiktų per Briuselio pakto narių tarybą. Bet sekr. Dulles tvirtai pareiškė, kad ginklų skirstymas Europos sąjungininkams bus vykdomas per NATO, išskyrus Ispaniją, su kuria Ameriką riša atskira sutartis.

JAV duos pinigų prancūzų armijai Indokinijoje

Paliks 10 divizijų, kol susiorganizuos vietiniai

WASHINGTONAS, D. C. — Trijų dienų posėdžiuose tarp JAV ir Prancūzijos vyriausybių atstovų susitarta, kad Jungtinės Valstybės padės pinigais prancūzams išlaikyti 10 divizijų kariuomenės Indokinijoj. JAV kasmet išmokės $700 mil. Indokinijos apsaugai.

Derybų pabaigoj dalyvavo ir visų trijų Indokinijos valstybių — Vietnamo, Laoso ir Kambodijos — atstovai ir jie pritarė šiam susitarimui.

Minėtos Indokinijos valstybės kartu organizuoja ir savo karines pajėgas, ir kai jos bus pakankamai stiprios, prancūzai atitrauks savo divizijas. Tuomet JAV teiks savo paramą tiesioginiai minėtoms Indokinijos valstybėms, o ne per Prancūziją.

Prancūzų policijos vadai vadina viens kitą komunistais

DIDES SKANDALAS KELIA VYRIAUSYBĖ NEMALONUMĄ

PARYŽIUS. — Policijos komisaras Jean Dides, pagautas su krašto apsaugos tarybos slaptais dokumentais, teisinasi, kad jis neišdavinėjo komunistams valstybinių žinių ir nepriklausė komunistų partijai. Toks buvęs jo kolega, kontrašpionažo viršininkas Roger Wybot, jo kaltintojas.

Wybot pasijuto didžiai įžeistas ir iškėlė teisme $14,000 ieškinį. Wybot tvirtina, kad Dides pristatytas Wybot vardu išrašytas komunistų partijos bilietas yra jo paties suklastuotas.

Kad komunistai turi priėjimą prie vyriausybės paslapčių, paaiškėjo dar Joseph Laniel laikais. Pradėti tyrinėjimai buvę atidėti, kai valdžia sudarė Mendes-France. Jo priešininkai dabar stengiasi šį Dides-Wybot skandalą panaudoti vyriausybės krizei sukelti.

Paleido šūvį į kandidatą

Respublikonų politikas gali likti be akies

ST. LOUIS, Mo. — Bill Bangert, respublikonų kandidatas į Kongresą, vėlai vakare vežė namo savo vaiko dabotoją, kai tuo metu nežinomas piktadarys paleido į jį šūvį iš revolverio.

Kulka nepataikė, bet automobilio lango šukės sužalojo jo kairę akį. Gydytojas pareiškė, kad maža vilties akį išgydyti, ją reikėsią išimti.

KANADOS ŽINIOS

Vancouver, B. C.

Parengimų tvarkaraštis

Kanados Lietuvių Bendruomenės Vancouverio Apylinkės Valdyba savo viešame posėdyje, tarp kitko, svarstė ir priėmė ateities vienų metų savo veiklos planą. Dėl parengimų ir tautinių švenčių minėjimo visuomenės informacijai bei organizacinių vienetų žiniai pranešama, kad nutarta šurengti 1954 metais: šeštadienį, spalio 30 d. — lietuvių rudens subuvimą; gruodžio 31 d. — Britų Kolumbijos lietuvių Naujųjų Metų sutikimą.

1955 metų pirmojo pusmečio parengimų plane numatyta: Vasario 16 Dienos minėjimas; kovo ar balandžio mėnesyje — pavasario šventė; Birželio trėmimų minėjimas kartu su latviais ir estais; liepos ar rugpiūčio mėnesį — gegužinė.

Vasario 16 Gimnazijos rėmėjai

Vasario 16 Dienos Vardo Gimnazijos rėmėjų būrelio naujooju vadovu sutiko būti ponia Aldona Baronienė. Būrelis iki 1953 m. sausio 31 d. išlaikė tada šeštoje klasėje besimokantį Zigfridą Reimoną. Visi Britų Kolumbijos lietuviai kviečiami prisidėti prie vienintelės lietuviškos gimnazijos tremtyje išlaikymo. Aukas, ypatingai iš tolimesnių vietovių, galima siųsti paštu būrelio vadovės adresu: 1345 Bute Street, Vancouver, B. C.

Tautos Fondo skyrius

KLB Vancouverio Apylinkės Valdyba nutarė pasiūlyti Tautos Fondo Įgaliotiniui įsteigti Fondo Atstovybės Kanadoje skyrių Britų Kolumbijai su centru Vancouveryje. Skyriaus pirmininku sutinka būti KLB Vancouverio Apylinkės Valdybos iždininkas Kazys Skrinskas. Jis rekomenduotas patvirtinimui Tautos Fondo Įgaliotiniu Kanadoje — Marijai Arlauskaitei Montrealyje.

Kartoteka ir rinkimai

1951 metais Kanadoje buvo pravestas visuotinis gyventojų surašymas. Dominion Bureau of Statistics daviniai rodo, kad tais metais Britų Kolumbijoje 738 asmenys užsirašė save lietuviais. Tikrovėje didesnis skaičius lietuvių gyvena šioje Ramiojo Vandenyno provincijoje. Didelė jų dalis Vancouverio mieste. Nuo paskutinės lietuvių pravestos registracijos praėjo daugiau kaip 2 metai. Nuo tada daugelio mūsų tautiečių adresai ir šeimos narių skaičius pasikeitė. Yra naujai atvykusių iš kitų provincijų ir valstybių. Kad būtų galima palaikyti glaudesnį ryšį tautinės veiklos ir organizaciniais reikalais; kad būtų galima išsiuntinėti pakvietimus į rengiamus minėjimus bei subuvimus; kad staigių netikėtumų atveju būtų galima suteikti instrukcijų, Vancouverio Apylinkės Valdyba veda Britų Kolumbijoje gyvenančių lietuvių — suaugusių ir vaikų — kartoteką. Kiekvienas, kas yra neseniai apsigyvenęs šioje provincijoje arba pakeitęs adresą arba šiaip turi pagrindo manyti, kad jo pavardė nėra įtraukta į bendrą lietuvių sąrašą, prašomas užsiregistruoti (geriausiai raštu). Primenama, kad visi, kurie nėra gavę paštu kvietimą dalyvauti rugpiūčio 29 d. įvykusiame lietuvių susirinkime, dar nėra įtraukti į kartoteką, arba jų dabartiniai adresai nėra žinomi. Pabrėžiama, kad žinias kartotekai prašomi prisiųsti paštu visi Britų Kolumbijos lietuviai, ir toliau, už kelių šimtų mylių nuo Vancouverio gyvenantieji, nes neegzistuojant kitoms seniūnijoms nei apylinkėms, visi Britų Kolumbijos lietuviai priklauso Vancouverio Apylinkės jurisdikcijai. Atsižvelgiant į tai, kad artėja Krašto Tarybos rinkimai, tautiečiai prašomi užsiregistruoti neatidėliodami, kad visi galėtų dalyvauti balsavime. Užsiregistravusieji, remiantis Krašto Tarybos Rinkimų Taisyklių 48-tu paragrafu, galės balsuoti paštu, jeigu "dėl ligos, didesnio atstumo nuo rinkiminės būstinės ar kitų svarbių priežasčių" negalėtų asmeniškai atvykti į balsavimo būstinę Vancouveryje. Užsiregistruojant prašoma nurodyti savo ir savo šeimos narių: 1. pavardę ir vardą, 2. gimimo datą, 3. dabartinį adresą. Kartotekai žinias siųsti KLB Vancouverio Apylinkės Valdybos Pirmininkui: Mr. J. Juškaitis, Suite 5, Tunstall Building, 709 Dunsmuir Street, Vancouver, B. C.

Pranešama, kad dėl savo neapsižiūrėjimo Krašto Valdyba buvo priversta rinkimus nukelti į spalio 31 d., sekmadienį. Balsavimo būstinės adresas Vancouveryje bus paskelbtas vėliau. Rinkimų Taisyklių žodžiais "balsuoti yra kiekvieno susipratusio lietuvio tautiškai visuomeninė pareiga".

Balsuok už ką nori, bet balsuok!

KLB Vancouverio Apylinkės Valdyba

Toronto, Ont.

Liuteronų Bažnyčios suvažiavimas

Liuteronų Bažnyčia Amerikoje (United Lutheran Church in America) daro savo suvažiavimus (Convention) kas antri metai. Jis šį kartą įvyks Toronte spalio 6—13 d. Jame dalyvaus apie 700 kunigų ir pasauliečių iš 32 sinodų Jungtinėse Valstybėse ir iš 7 provincijų Kanadoje. Tai yra didžiausioji liuteronų bažnytinė organizacija Amerikoje. Jai priklauso ir lietuvių parapijos Toronte, Montrealyje ir Hamiltone (kun. dr. Kavolis). Ji yra Lutheran World Federation ir World Council of Churches narys. Jos prezidentas yra kun. dr. Fry, kuris yra ir abiejų paskutiniųjų organizacijų vadovas.

Suvažiavimo tema "Kristus — pasaulio viltis". Specialus 15 asmenų komitetas bažnyčios struktūros klausimu, dirbęs 18 mėnesių, suvažiavimui pateikia projektą sudaryti labiau centralizuotus bažnytinius organus ir pajėgesnę bažnytinės valdžios galią. Be to, siūloma nutarti bažnytinių organizacijų jungimosi reikalu. Kai tat įsigalės, atskirai liks vien tik izoliacionistinis Missouri Sinodas, kuriam priklauso viena lietuviškai vokiška parapija Toronte ir kita Chicagoje. Suvažiavimas prasidės pamaldomis su šv. komunija šv. Jokubo Anglikonų Episkopalų katedroje trečiadienį spalio 6 d. 10 val. ryto. Pamokslą sakys liuteronų vyskupas Berggrav iš Švedijos. Šv. komunijos apeigas atliks šios Bažnyčios prezidentas dr. Fry, asistuojant keturiems sinodų prezidentams. Vargonuos muzikos prof. dr. Leupold iš Waterloo seminarijos. Suvažiavimo posėdžiai Toronte eis Eaton auditorijoj. Jie prasidės spalio 6 d. po pietų. Kitą vakarą Liuteronų lajicistų (pasauliečių) sąjūdis Royal York Hotelyje ruošia vakarienę, kurioj yra rezervuota 1,000 vietų.

Suvažiavimo dalyviai sekmadienį, spalio 10 d., pasirodys įvairiose vietose. Priešpiet kunigai važiuoja į įvairias bažnyčias laikyti pamaldų pamokslininko svečio teisėmis. Po pietų Kitchener mieste ruošiamas didelis suvažiavimas "United Lutheran Rally". Vakare ten įvyksta Liuteronų Lygos sambūris. Ten Memorial auditorijoj įvyks susirinkimas, kuriame vietos rezervuotos 10,000 žmonių. Čia kalbės kun. dr. Empie, National Lutheran Council vykdomasis direktorius, kuri organizacija leidžia lietuvių religinį žurnalą "Evangelijos Žodis" (kun. Trakis Chicagoj). Be to, ten kalbės kun. dr. Staughton, Wittenberg kunigų seminarijos pirmininkas.

Suvažiavimo posėdžiai pirmadienį spalio 11 d. vėl tęsiami Toronte. Jie baigiami spalio 13 d. 12 val., suvažiavimo nutarimų paskelbimu ir spausdintų nutarimų įteikimu bei baigiamomis pamaldomis. —Ks.

Yra gėda nemokėti savo kalbos ir nepažinti savos literatūros! Norėdami daugiau susipažinti su senąja mūsų literatūra, neatidėliodami įsigykite prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istoriją". Knygos kaina: kietais viršeliais $3.00, minkštais $2.00.

Užsakymus adresuokite:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

Cleveland, Ohio

Atlikime uždavinius savo spaudai

Sunkūs buvo mūsų tautai spaudos draudimo laikai. Bet jie kartu šviečia ir tautinės mūsų didybės spinduliais. Pasmerkta pražūčiai lietuvių tauta šiuo metu ėmė atsigauti, kilti, stiprėti ir sąmoningai bei ryžtingai dėl savo teisių kovoti.

Šioje tautos kovoje lemiamą vaidmenį vaidino mūsų spauda — draudžiamasis laikraštis ir draudžiamoji knyga. Ji lietuvį sąmonino, įkvėpė jam savo tautos meilę, rodė tautinio kultūrinio darbo ir veiklos kelius.

Knygnešių laikai gaubiami kilniausių aukų ir pasišventimo pavyzdžių. Lietuvis dėl savo rašto nebijojo tada nei persekiojimo, nei bausmės. Neatgrasė jo kalėjimai ir trėmimas. Spauda jam tapo pagrindiniu ginklu dėl tautos ateities. Ir šis ginklas buvo toks stiprus, kad 40 metų trukusi kova pagaliau buvo laimėta: rusai spaudą grąžino.

Šiemet minime jau 50 ano laimėjimo metų. Clevelande spaudos sukakčiai yra skiriamas visas spalio mėnuo. Akivaizdoje tiės lietuvių tauta pakibusios naujos grėsmė turime padaryti viską, kad spaudos atgavimo sukakties prisiminimas būtų visais atžvilgiais ir mums prasmingas, ir mūsų tautai naudingas.

Todėl Lietuvių Bendruomenės Apylinkės Valdyba skatina visus Clevelando ir apylinkių lietuvius spaudos sukakties mėnesio proga įvykdyti bent šiuos konkrėčius uždavinius:

1) kiekvienas pasirinkime ir įsigykime bent po vieną naują lietuvišką knygą;

2) sustiprinkime mus lankančius lietuviškus laikraščius bei žurnalus prenumeratos apsimokėjimu, bendradarbiavimu arba kita kokia auka;

3) parsiųskime bent po vieną lietuvišką laikraštį į tas šeimas, kurios jo jau nebeturi;

4) nepalikime savo vaikučių be jų laikraštėlių — "Eglutės" ir "Tėviškėlės";

5) pagaliau išnaudokime šį mėnesį lietuviškai spaudai tarp mūsų ko plačiausiai ir gausiausiai paskleisti.

Iš mūsų čia prašoma taip nedaug! Bet ir maži visų indėliai duotų jau didelius vaisius. Tad savo spaudos atgavimo sukaktį paminėkime, kaip tinka kultūringiems tautos vaikams, nes ir šiandien laisvoji mūsų spauda yra pagrindinis tautos ginklas dėl savo teisių, laisvės ir ateities.

Bendruomenės Apyl. Valdyba:

St. Barzdukas, J. Čiuberkis, J. Damušis, P. Gruodis, K. S. Karpius, V. Morkūnas, J. P. Nasvytis, Fl. Saukevičius, P. J. Žiūrys.

PURRING POWER

NETRIŪKŠMINGA JĖGA

Su naujų ir tylių 25 arklio jėgų motorinių laivelių įvedimu, plaukymas motorlaiviais pilnai atitinka malonumo terminą. Naujam motore nebėra gerai pažįstamo triukšmo ir iš pusiausvyros motorinės vibracijos kuri taip ilgai kankino motorlaivių keleivius.

Johnson Motors gamintojai sako, kad dabar motorlaivių keleiviai gali lengvai tarp savęs susišnekėti, o ežero pakraščių gyventojų ausys pasilsi nuo motorinių laivelių ūžesio.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS.
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

RUMSEY BUILDERS
Patyrę naujų namų ir garažų statytojai.
Atlieka įvairios rūšies namų naujinimo darbus.
KAINOS PRIEINAMOS
ĮKAINAVIMAI ATLIEKAMI VELTUI
Telefonuokite:
BENSENVILLE 1544

BUILT RITE CHIMNEY SERVICE
Chimneys Completely Reconstructed and Repaired.
GUTTER DOWNSPOUTS, SHINGLES
FLAT ROOFS - SIDINGS
ROOFING OF ALL TYPE
Work done by experienced workmen.
FREE ESTIMATES
BE 7-0706
FRANK J. ROLL

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

SUSTINGĘ SĄNARIAI
Sutinusiems ir paraudusiems kelių, pirštų, kojų, pečių, nugarkaulio arba geliančių sustingusių raumenų skausmui sumažinti vartokit naują skiedinį PENA-HEAT. Pas savo vaistininką galit gauti ąsotėlį tik už $1.50 arba kreipkitės į STAR PHARMACAL Co., 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
SHELL BENZINAS
5759 SOUTH WESTERN AVENUE TEL. REPUBLIC 7-9533
Atliekami generaliniai remontai: Motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to, visi lyginimo ir dažymo darbai.
Įmonė įrengta pavyzdingai su paskutinės laidos moderniškiausiais aparatais. Prityrę ir sąžiningi mechanikai atliks darbus greitai, sąžiningai ir pigiau nei bet kur kitur. Įmonėje dirba ir patys savininkai.
Įmonės savininkai: A. ADOMĖNAS, V. KOŽICA ir V. PAALKSNIS

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų $19.95 ir brangesnių.
IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

MAYWOOD CAR WASH—$1.50
(No extra charge for white-walls)
2 Conveyors for fast, efficient service
(No brushes used on car finish)
Polishing - Waxing. Reasonable Rates
Open daily 8 a. m. to 5 p. m.
Sundays 8 a. m. to 2:30 p. m.
20th and St. Charles Road
Maywood, Ill. FIllmore 3-0099

Šių metų spalio mėnesio 1, 2 ir 3 dienomis
LITUANICA II INN
3337 So. Lituanica Ave.
įvyksta
2 Metų Sukaktuvės
Bus graži muzika, užkandžiai ir įvairūs gėrimai.
Kviečiame visus atsilankyti,
STASYS KARPIUS IR VILIUS NEIMANTAS.

DORALYN BEAUTY SALON
Specializing in
HAIR STYLING AND TINTING
Hours:
Tuesday, Thurs., Saturday 9:30 to 6
Wednesday 12 to 9 — Friday 10 to 9
Closed Monday.
5239 NO. HARLEM AVE.
Call: SP 4-4442
With this ad Regular $10.00 Permanent for $7.50

PEČIAI ... PEČIAI!
Apšildomi gazu, aliejumi, anglimis ir elektra
VIRIMO PEČIAI
Siegler, Moores, Universal, Magic Chef, Coleman ir kiti.
Mažas vienam kambariui gazo šildytuvas už $19.95
Dviejų kambarių gazo šildytuvas už $42.95
Dviejų kambarių anglimis šildomas pečius už $19.95
Trijų kambarių gazu šildomas pečius už $64.95
Trijų kambarių aliejinis šildytuvas už $39.00
4-5 kambarių aliejinis šildytuvas už $69.00
Budriko patyrę mechanikai instoliuoja ir garantuoja darbą.
Parduodama lengvais išmokėjimais
Jos. F. Budrik, Inc.
3241 S. Halsted Street
Atidara sekmad. nuo 10 iki 5 val.
Pirmad. ir ketvirtad iki 9:30 P. M.

REFRIGERATION REPAIR SERVICE
ALL MAKES & MODELS
ALL WORK GUARANTEED
— Same Day Service —
VIrginia 7-3972
REliance 5-6065

ALFRED BARTOSIK
GENERAL CONTRACTOR
Specialize in
RE-INFORCED BEAUTY STONE VENEER FRONT
Bonded — Insured
Call
TAYLOR 9-3854

FABER HARDWARE
2425 S. Western Ave.
VI 7-6664
- HARDWARE
- ELLIOT DAŽAI
- ĮRANKIAI
- STIKLAS
- ELEKTROS IR PLUMBING REIKMENYS.

CALL
FRANK'S SERVICE
CAlumet 5-3484
ALL CALLS $1.50
TV — Refrigeration — Wash Machine — Vacuum Cleaner, Electric Iron — Oil Burner
ANY PARTS YOU MAY NEED WE WILL GET IT.

30 METU SUKAKTIS

Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šia proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradedant Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytoją ir kiekvieną seną taupytoją, padidinusį savo indėlius.. Be to, kiekvienas taupytojas dar gaus tikietą, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų: 25 Rogers Silver setų 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims.

Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytojams pilną taupomą sumą, mokėdama aukštesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praeitus šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjome 3% (3% per annum).

Chicago Savings kviečia lietuvius pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygutę.

Šios įstaigos puikiai įrengtoj raštinėj teikiami sekantieji patarnavimai:

1.—Apdraustas taupymas
2.—Pirmų morgičių paskolos
3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų
4.—Christmas Club Savings
5.—Vacation Savings Club
6.—Duodami Travelers Checks
7.—Notary Public
8.—American Express Money Orderiai,

Be to, kiekvienas taupytojas dar gali išsimainyti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

JOHN PAKEL, Prezidentas
CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N
6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

*Chicagiečiams susisiekimo nelaimės kiekvienais metais kainuoja $40,000,000. Kiekvienos nelaimės metu jūs užmokate savo dalį. Padėkite sumažinti tą milžinišką sumą, įstojant į "Crusade for Traffic Safety".

— Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagalbos. Aukokime jiems šio vajaus

PIRMĄ KARTĄ CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJE
3133 South Halsted Street
Šeštadienį, spalio 2 d., 7:30 v. v.,
ir
Sekmadienį, spalio 3 d., 3:30 v. p.p.
Įėjimas — $2.00

Toronto Varpo MIŠRAUS IR VYRŲ CHORO Du Koncertai

Dirigentas muzikas Stasys Gailevičius. Akompanuos Genovaitė Aleksiūnaitė

Programoj lietuvių kompozitorių dainos ir įvairių operų ištraukos
Šokiams gros B. Pakšto orkestras
Sekmadienio koncertui moksleiviams ir studentams pusė kainos
Išvengimui susigrūdimo, kasa atidaroma 2 valandom anksčiau

SPORTO PASAULIS

Redaguoja:
REDAKCINIS KOLEKTYVAS

Atsak. Redaktorius:
BR KETURAKIS

Rankraščius siųsti: SPORTO PASAULIS
5647 So. Rockwell Street, Chicago, Ill. arba 2325 So. 11th St., Milwaukee, Wis.

BRON. KETURAKIS

Torontas atakuojamas

Praėjusios žaidynės atskleidė vieną ir tą pačią esmingiausią mūsų metinių sporto žaidynių ydą — sportininkų nepunktualumą ir labai menką pasiruošimą.

Būdamas liudininku visos žaidynių pradžios, drąsiai tvirtinu, kad niekas ir su olimpinio personalo sportiniu kadru nesugebės tvarkingai pravesti, jei numatytoji žaidynių eiga vėluojasi valandomis, jei žaidynių dalyviai atvyksta net po 5-6 val. pasivėlinę ir — kas būdingiausia — neregistruoti.

Kas gi matė tokį sporto klubų apsileidimą ir kas gi gali nutylėti tokius nedrausmingumo pasireiškimus, kurie iš pagrindų kenkia sportinei ir bendrai drausmei, o ypač suardo vykdytojų darbo eigą. Todėl ir analizuojant Toronto žaidynių pravedimą ryškiausiu kaltininku skaitau stoką sportinės ir pilietinės drausmės, nesuvokimą pačios žaidynių esmės.

Vykdytojai — Toronto Vytis — galėjo visai teisėtai ir be priekaištų pasivėlavusius eliminuoti. Jiems tai buvo pilna teisė ir jeigu šventos ramybės dėliai daugumo tokių reiškinių lyg ir nematė, tai tuo įrodė, jog nenori sukelti bereikalingos įtampos, o žiūrėti, kad ir pasivėlavusieji dalyvautų aktyvioji metinėje sportininkų šeimos viešnagėje — žaidynėse. Vykdytojai prasilenkė bendriems sportinių žaidynių nuostatams ir už tai neverta girti, bet tuo išsaugojo pakrikusią ir slystančią žaidynių pradžią, kuri tiek kamuolio žaidimuose, tiek lengv. atl. sunkiai davėsi įstatoma į dienos darbų eilę.

Organizacinis sklandumas priklauso nuo dviejų faktorių: vykdytojų — techniško žaidynių personalo ir aktyviosios aktorių grupės — šiame atvejuje, — sportininkų šeimos. Visas ankstyvesnių žaidynėms reikalavimų ir nuostatų planas, visiems buvo paskelbtas, todėl prasilenkę su ta tvarka, neatsižvelgiant kokios ten aplinkybės asmeniui ar sporto klubui kely ar pasiruošime įvyko, jei rengėjai neinformuoti, žaidynių eigos nesustabdo. Kada pasimetė pradžios siūlas audeklą metant, tai ir pats audimas užtruko. Lygiai panaši analogija ir čia buvo. Negalima nutylėti, kad varžybinis k-tas neturėjo pilno ir reikalingo darbininkų kadro, bet iš kur jį gauti, jeigu kaimyniniai Kanados lietuvių sporto vienetai neturi. Mažas apsiskaitymas, bet ateityje vengtinas, nes ardo žaidynių sklandumą. Tą pat proga reikia įsakmiai pažymėti, kad bet kokioms žaidynėms, o ypač mūsų metinėms, niekas kitas negali išleisti nuostatus ar papildomas taisykles, liečiančias pačią žaidynių programą ir jos pakeitimus, kaip vyr. sporto organas — mūsų santvarkoje — FASK-as.

Todėl ir varžybinio k-to nuostatai buvo nevietoje.

Ar sportininkų aimanavimai teisėti?

Jau praeitais metais Čikagoje, tuoj pat po žaidynių, buvo diskutuojamas šventės skirstymas į dvi dalis — vasaros ir žiemos žaidynes. Tuo laiku prieita bendros išvados, kad dėl negausumo ir menkumo lengv. atl., plius antrojo jos partnerio futbolo ir lauko teniso, žaidynės bus skystos ir finansinių atžvilgiu visada neš nuostolių. Toronte jau principinis nutarimas padarytas — dalinti žaidynes, bet ar nuo to priklauso lygis ir organizacijos sėkmingumas?!

Sportinis lygis varžybose saistomas pasėkme. Jeigu mūsų sportininkai užsiregistruoja keliose sporto šakose dalyvauti ir net nei vienoje nėra vidutinės kondicijos, tai iš kur gi jis tą lygį paims. Jam svetima ir nesuprantama žaidynių pati esmė, jis neišgyvena kovos ir paties žaidimo elemento funkcijų, nes neturi pačių pagrindinių treniruotės vykdymo elementų. Ar tai perkrovimas rungtynių yra priežvarta brukamas ar pasirenkama savanoriškai? Ryškus pavyzdys iš mūsų gyvenimo tremties metu Vokietijoje. Po krepšinio rungtynių Rozenheime, visas šlapias nuo prakaito ir dar apie 15-20 min. padaręs stiprią mankštą, mūsų rutulininkas K. P. fiksuoja naują rekordą ir šiuo metu dar tarptautinio masto. Tai įrodymas pasiruošimo.

Jeigu lengvaatletas 3000 mtr. prabėga per 12:30 tai mums aišku kiek jis kartų buvo aikštėje, o jei krepšininkas po 5-6 min. žaidimo, kuriame vos vienas ar du deriniai buvo bandomi pravesti, apleidžia aikštę išbalęs, nes ir svoris ir nepasiruošimas jį kankina, o patyrusį žiūrovą piktina, tai kas gi kaltas — šventės programos perkrovimas ar ištisų metų tinginiavimas.

Atranka būtina

Vienu iš pagrindinių reikalavimų tokios šventės stipresniam sportiniam lygiui pakelti ir tikrai parodyti pažangumo laipsnį, tai atrankos klausimas. Lengvajai atletikai bus nustatytos normos, o kamuolio žaidimms apygardų I ir II-jų v. nugalėtojai. Kitoms varžyboms atitinkamas rinktinių dalyvių skaičius, kuris po apygardinių p-bių, kitur kur to nėra, po kontrolinių, bus tikroji sėkla, kurią galima ir varžybose rodyti. Daugumas varžybų ir paskirų rungčių pravedimas įsakmiai byloja, kad nemažas nuošimtis sportininkų nesupranta kaip ir kokiu būdu elgtis aišktėje ir už jos ribų.

Nejaugi sporto klubai nemato ir nežino, kuriam ir ko stinga elgesio pataisyme? Metinėse žaidynėse turi suplaukti rinktinis mūsų sportinis jaunimo elementas, nes tuo norime ir pačią mūsų bendruomenę daugiau įsamoninti, kad jaunosioms jėgoms varžybinis pradas nėra svetimas, kad mūsų pasiruošimas vispusiškai progresuoja. Deja, su dideliu nusiminimu tenka konstatuoti, kad tokių prošvaičių reta, nes daugumoje matėsi labai tamsių šešėlių.

Lietuviškumo žiedas apjungiantis

Jeigu palikti užuomarštin kai kurių jaunių (tikrų lietuvių tėvų vaikų) anglų kalbos vartojimą, kuris mūsų šventėje nepageidautinas, tai visa senoji gvardija su garsia eile krepšininkų, eilė futbolininkų ir lenvaatletų, labai nuoširdžiai ir tikrai lietuviškai pabendravo, o tuo ir sužadino savyje impulsą, kad prieauglį reikia ugdyti tikroje lietuviškoje ir sportinėje dvasioje. Gausi Toronto lietuvių bendruomenė skaitlingai sekė žaidynių eigą ir jos užbaigimą — dovanų įteikimo aktą leido pravesti kitrai kultūringoje ir šiltai nuteiktoje aplinkoje.

Dėlei visiškai nelauktų susitrukdymų, kurie užgriuvo šio skyrelio kolektyvo narius, mūsų reportažas iš Toronto žaidynių smarkiai pavėluotas.

Su šiuo nr. bus tęsiama plati žaidynių apžvalga. Skaitytojus atsiprašome.

Sporto Pasaulio Redakc. Kolektyvas

Varžybų lauke

Didžiulėje ir įtemptoje kovoje Vokietijos krašto lengv. rinktinė laimi prieš Suomiją 108:106 tšk. Šioje dramatiškoje lengvaatletų kovoje tenka išskirti ir iškiliausios pasėkmės.

3000 m. kliūtinis bėgimas — Karvonen — 8:41:4 (naujas pasaulio rekordas), ietis — Nikkinen — 77,67, geresnė negu Europos p-bių nugalėtojo Sidlo (76,35) ir 400 m. kliūtinis — Bonah — 51,5 (naujas Vokietijos rek.). Galutiną laimėjimą persvėrė 4x400 m. estafetė, nes po ieties, trišuolio ir šuolio su kartimi rungčių, suomiai vedė 98:97. Padėtį išlygino Schade 10 klm. bėgime — 29:40,8 min.

Fenomenalus švedų šuolininkas į aukštį, Bengt Nilsson, jau ketvirtu kartu gerina Europos rekordą ir 2,11 m. pasekme lyginasi su amerikiečiu Shelton. Bandymas persiristi per 2,-13 (naujam pasaulio rek.) nepasisekė.

Tarpvalstybiniuose futbolo susitikimuose Sov. S-ga sausai pliekia Švediją 7:0, Vengrija laimi 5:1 prieš Rumuniją, Danija — Šveicarija 1:1, Norvegija — Švedija 1:1.

Vak. V-jos meist. FC Koeln pralaimėjo prancūzų I-os div. vienuolikei Olympique Lille 2:3 (1:1).

Pirkite JAV taupymo bonus.

50 klm. ėjimo pirmenybės

Rugsėjo 19 d. tradicinėje Baltimorės vietovėje buvo pravestos JAV 50 klm. ėjimo p-bės. Šis ilgiausios pirmenybių nuotolis, kurį ėjikai irgi savuoju "Marathonu" vaidina, sutraukė rekordinį skaičių dalyvių — 43.

Lietus pavaišino pirmąjį kelio ⅓, todėl ėjikams susidarė didelių sunkumų šlapioje uniformoje ir pilnais bateliais vandens, atsiekti geresnes pasekmes, o kitiems, kurių buvo net 17-ka, dėl smarkių kojų nugraužimo reikėjo apleisti kovos lauką.

Nugalėtojas (treti metai iš eilės) buvo suomis (1942 m. atvykęs į JAV) Leo Sjoegren, šį nuotolį sukoręs nauju Amerikai rekordu (A. A. U. tai skaito) per 4:43:44 val. Pasekmė pažymėtina, nes yra I-os pasaulinės klasės lygio ir pagal šiųmetinės Europos lengv. atl. p-bių duomenis Berne, klasifikuojasi 6-jon vieton. Tai jau pasaulinės klasės ėjikas ir turi gana apšlifuotą stilių.

2 v. James Hurson — 4:53:43 v. Marathono bėgikas ir kietos treniruotės šalininkas.

3 v. Don Heinike — 4:58:42, baltimorietis.

4 v. John Allen — 5:01:51 v. ir 5-ju mūsiškis Br. Keturakis — 5:09:25 v.

Keturakio rezultatas, lyginant su Europos p-bių daviniais, prilygsta 12-jai vietai.

Apskritai tenka pabrėžti, kad JAV deda pastangas šią varžybą (ėjimą) populiarinti, kad suradus vieną kitą ėjiką, kurie bent dalimi atsvertų raudonųjų bloko tvirtovę — Sov. S-gą.

Rungtynių organizacija pakenčiama, bet teisėjų kadras silpnas ir buvo keletas ėjikų — bėgikų, kurie išnaudodami teisėjų neakylumą ar menką supratimą, vogdavo pėdą po pėdos savo naudai, bet tikrai ne sportiškai garbei.

Stebėtojas J.

Padėka

Veronikai ir Mykolui Pastušauskams už jaukią viešnagę varžyboms besiruošiant, Edvardui Ližaičiui už visokeriopą globą, o ypač varžybų metu už "coacho" tinkamų pareigų atlikimą ir manęs stiprinimą, kitiems vietos lietuviams už moralės palaikymą ir šiltą žodį, tariu lietuvišką sportišką ačiū. **Bronius Keturakis**

Be Krėvės raštų lietuvių literatūra būtų žymiai menkesnė! Krėvės kūrybą jūs geriau suprasite perskaitę Chicagos Lietuvių Literatūros Draugijos leidinį Vincas Krėvė - Mickevičius. Jo kaina $1.00. Leidinį užsisakykit šiuo adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted Street,
Chicago 8, Ill.

GESO LEIDIMUS TURINTIEMS

PATARIAMA PASINAUDOTI
SIEGLER PEČIAIS

VISI SIEGLER PEČIAI GAZO CO. INSPEKCIJOS BUS UŽTIKRINTAI PRIPAŽINTI

SIEGLER pečiai yra pilnai automatiški. Porcelano emalius visam gyvenimui. Padaryti iš stipraus špižiaus. Viskas pilnai įrengta. Nereikia įokių priedų. Turi Honeywell kontrolę. Įrengtos dumplės. Šeši modeliai, kurie apšildo nuo 1 iki 6 kambarių. Turime baltą virtuvinį stilių.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 W. 51st Street — Tel. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

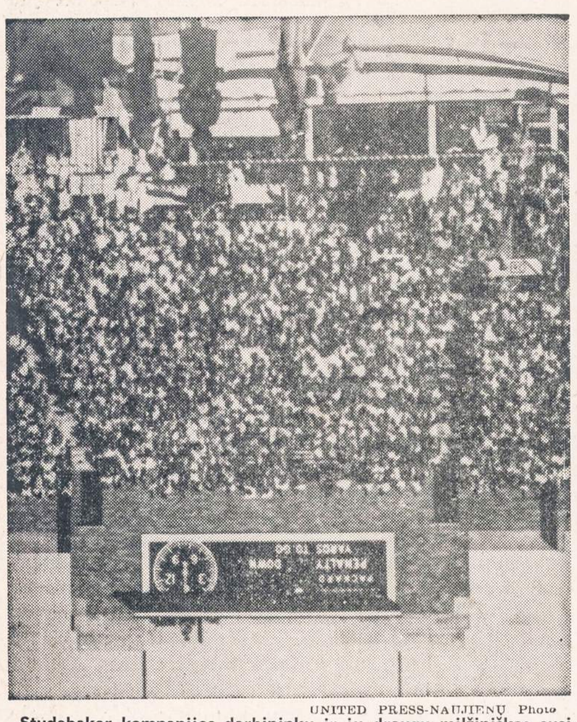

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Studebaker kompanijos darbininkų ir jų draugų milžiniškas susirinkimas įvyko Notre Dame stadione (South Bend, Ind.). Tame susirinkime buvo pristatytas naujasis susivienijusios Studebaker-Packard korporacijos prezidentas James J. Nance. Rodomi taip pat buvo naujieji automobilių modeliai. Susirinkime dalyvavo apie 60,000 žmonių.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

ANN ARBOR, MICH. — Iš veteranų ligoninės 6-to aukšto bandė nušokti iš lango psichiškai pakrikęs ligonis. Daktaras ir gaisrininkas sulaikė ligonį nuo savižudystės.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Šešiolikos metų Marilyn Bell šypsosi ir jaučiasi patenkinta perplaukusi Ontario ežerą. Istorija iki šiol nėra užfiksavusi kito žmogaus, kuris savo įėgomis būtų šį ežerą perplaukęs.

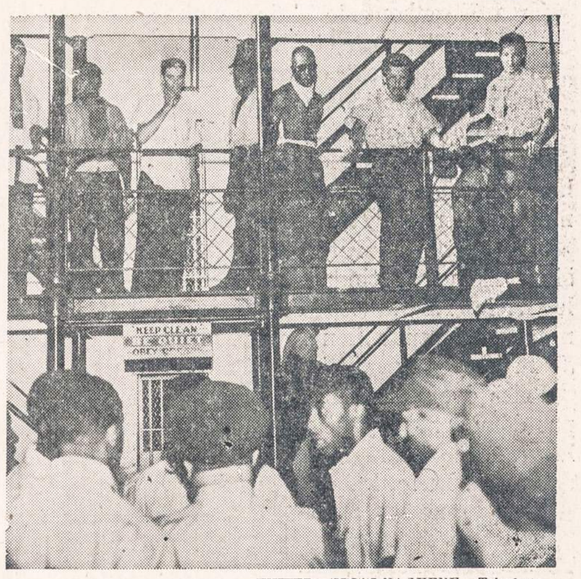

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Chicagos kalėjime įvyko kalinių riaušės, kurios padarė nuostolių už $50,000. Riaušės kilo dėl blogo maisto.

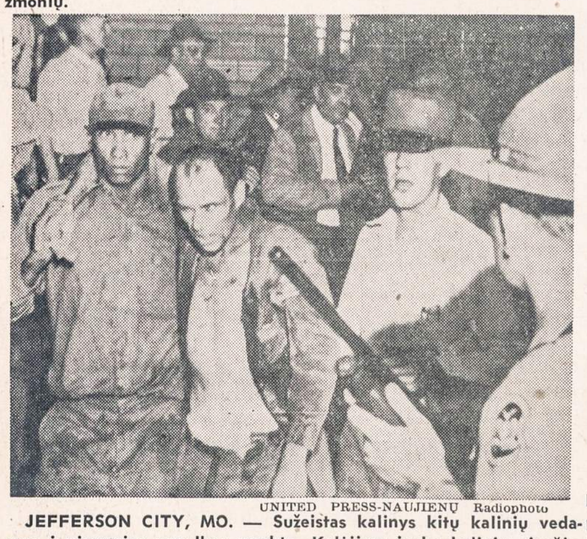

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

JEFFERSON CITY, MO. — Sužeistas kalinys kitų kalinių vedamas į pirmosios pagalbos punktą. Kalėjime įvyko kalinių riaušės, kurioms malšinti buvo pašaukta net kariuomenė.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Mrs. Margaret Deibel ir jos vyras Charles (dešinėje) gavo 110,000 laiškų, kurių kiekviename buvo 5 centų moneta. Ši laiškų gausybė pasipylė po to, kai vienoje televizijos programoje buvo žiūrovams įuokais pasiūlyta siųsti šiai porai "nikelius". Rezultate susidarė visai graži suma.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Dviejų metų Wayne Clark ir jo 3 metų sesutė Stella turėjo pusėtinai sirgti, kai išgėrė alkoholinį mišinį, kurį tėvas naudojo veidui tepti po nusiskutimo. Teko vaikučiams dėti ant galvos ledą bei duoti specialius vaistus. Tai buvo jų pirmas patyrimas, kaip įaučiamasi pagirioms sergant.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

JEFFERSON CITY, MO. — Valstybės kalėjime visą naktį siautė kalinių riaušės, kurioms malšinti buvo pašaukta milicija. Kai riaušės buvo numalšintos, tai keturi kaliniai gulėjo negyvi, o septyni buvo sužeisti. Nuostolių riaušininkai padarė už $10,000,000.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Arti Susitarimo

Pranešimai iš Londono sako, jog devynių valstybių konferencija eina sėkmingai, Prancūzijai priėmus britų ir amerikiečių siūlymą, kad Vokietijai būtų nedelsiant grąžintas suverenumas (nepriklausomybė), panaikintas okupacijos stovis ir leista ginkluotis. Vakar buvo diskutuojamas klausimas sistemos, kurioje bus kontroliuojama vokiečių armija: ar Briuselio sutarties rėmuose, kaip siūlo Prancūzija, ar Šiaurės Atlanto organizacijoje (NATO).

Premjeras Mendes-France davė sutikimą, kad Vakarinė Vokietija ginkluotųsi, kai britai prižadėjo laikyti Europoje keturias savo armijos divizijas ir kai valstybės sekretorius Dulles pasakė, kad JAV neištrauks iš Europos savo ginkluotų jėgų, jei Prancūzija nebedarys kliūčių Vokietijos apginklavimui.

Yra vilties, kad Londono konferencijai pavyks atstatyti Vakarų vieningumą, kurį buvo kuone sugriovęs Prancūzijos parlamentas, atmesdamas EDC.

Maištas Republikonų Partijoje

Dešinieji republikonai yra labai nepatenkinti tuo, kad prez. Eisenhoweris ir jo administracija eina su liberaline, pažangesniąja partijos dalimi. Savo nepasitenkinimą jie pareiškia laiškais kongreso nariams ir laikraščiams, boikoto skelbimu partijos kandidatams ir net grasinimu balsuoti už demokratus.

Spaudos komentatorius Fulton Lewis Jr. sakosi gavęs "tūkstančius laiškų" iš nepatenkintų republikonų ir vieną jų cituoja, kaip pavyzdį. Jame tarp kitko sakoma:

"Dauguma žmonių, kuriuos aš pažįstu ir kurie yra nusiteikę taip, kaip aš, balsuoja už visą demokratų sąrašą. Dauguma republikonų jaučia, kad mūsų partija geriau tarnavo krašto reikalams, būdama mažumoje, negu kad ji, turėdama daugumą, yra panaudojama Eisenhowerio, kaip guminis antspaudas.

"Kai dėl manęs, tai aš iš širdies tikiuosi, kad lapkričio rinkimuose demokratai nušluos republikonus. Tai vienintelis būdas mūsų partijai nusikratyti generolu, Dewey ir prezidentu Sherman Adams".

Kaip matome, laiškas kupinas sarkazmo. Prez. Eisenhoweris jame yra vadinamas "generolu", o jo pagelbininkas Sherman Adams — "prezidentu".

Jei tūkstančiai republikonų rašo šitokius arba panašius laiškus, ketindami padėti demokratams nušluoti lapkričio rinkimuose dabartinės administracijos šalininkus, tai republikonų gretose, iš tiesų, vyksta maištas. Jo pasekmes paregėsime po mėnesio laiko.

Prieš dvejus metus, beje, panašus maištas buvo kilęs pas demokratus, ypač pietiniuose steituose. Prez. Eisenhoweris tada laimėjo daugiau, kaip šešių milijonų balsų dauguma. Buvo, kaip anglų kalboje sakoma, "landslide".

APŽVALGA

TALKA KOMUNIZMUI PAVOJINGA TALKININKAMS

Mes esame ne kartą pasisakę neigiamai apie Britanijos Darbo partijos vadų kelionę į Maskvą bei Peipingą ir apie Attlee pareiškimus, kad Vakarams reikią taikingai sugyventi su Sovietų Sąjunga bei komunistine Kinija. Todėl mes neturime nieko prieš tai, kad tą britų darbiečių politikos liniją kritikuoja kiti.

Kritikuoja ją ir Brooklyno "Darbininkas", kuris primena, kad komunistų "draugingumas" yra klasta ir apgaulė, nes savo talkininkus jie paprastai sudoroja, kai pastarųjų pagalba pasidaro jiems nereikalinga. Šitą įspėjimą Brooklyno laikraštis taiko ypač socialistams, kuriuos jau Leninas žadėjęs "pakarti", nors ir tikėjęsis jais pasinaudoti, keldamas pasaulio revoliuciją.

Brooklyno laikraštis rašo, jog Leninas sakęs, kad į pasaulio revoliuciją "komunistai išjos ant socialdemokratų". Mums neteko pastebėti, kad Leninas būtų reiškęs tokią viltį; atvirkščiai, yra žinoma, kad Rusijos bolševizmo tėvas laikė reikalinga *sunaikinti socialdemokratiją*, ruošiant "pasaulio revoliuciją". Jisai žiūrėjo į socialdemokratų partijas, kaip į svarbiausią kliūtį bolševizmo siekimams.

Atitinkamu būdu Leninas ir elgėsi. Jisai sunaikino socialdemokratų partiją Rusijoje. Jisai ginklu sutriuškino nepriklausomos Gruzijos vyriausybę, kurios priešakyje stovėjo socialdemokratai. Jisai dėjo visas pastangas sunaikinti Vokietijos socialdemokratus ir organizavo tenai ginkluotus sukilimus prieš laikinąją socialdemokratinę vyriausybę, kuri susidarė (1918 m.), nuvirtus nuo sosto kaizeriui.

Leninas su Trockiu tyčia įsteigė "Trečiąjį" arba Komunistų Internacionalą (1919 m.) *tikslu sugriauti Antrąjį, socialdemokratų vadovaujamą Internacionalą.*

Šitų faktų akivaizdoje, tiesiog nesuprantama, kaip Leninas galėjo sakyti arba tikėtis, kad komunistai "josią" ant socialdemokratų į pasaulio revoliuciją. Jei būtų sakęs, kad jie "jos" *per socialdemokratų lavonus*, tai būtų bent panašu į tiesą. "Darbininkas", matyt, kartoja kieno nors sugalvotą išmislą.

Kremliaus "virvė"

Jisai paduoda ir kitą menamą Lenino posakį, liečiantį socialdemokratus, būtent:

"Mes juos palaikysime taip, kaip yra palaikoma virvė ant kariamojo žmogaus kaklo".

Tai neblogas bolševikinio "jumoro" pavyzdys. Vokiečiai vadina tokios rūšies sąmojų "Galgenhumor". Bet "Darbininko" editorialo rašytojas girdėjo skambinant, o nežino, kurioje bažnyčioje.

Žodžiai apie kariamojo virvės palaikymą buvo taikomi pirmajai britų darbiečių vyriausybei, kurią pirmoje 1924 metų pusėje sudarė Ramsay MacDonald. Juos pasakė tuometinis Kominterno pirmininkas Grigorij Zinovjev ar kuris kitas stambus bolševizmo šulas Maskvoje, *bet ne Leninas*, nes jau tų metų sausio mėn. Leninas mirė.

Iš viso Brooklyno laikraštis be reikalo stengiasi įrodyti, kad socialdemokratai esą linkę daugiau, negu kitų srovių žmonės virsti bolševizmo talkininkais. Į Prancūzijos valdžią, po Antrojo Pasaulinio Karo, komunistus pakvietė gen. De Gaulle; ir De Gaulle kartu su katalikų lyderiu Bidault pirmieji vyko į Maskvą pasirašyti draugingumo ir bendro apsigynimo sutartį; jiedu sutiko duoti amnestiją ir dezertyrui Thorez'ui, kad jisai galėtų parvažiuoti namo ir organizuoti Prancūzijos darbininkus.

Italijoje De Gasperi priėmė į valdžią Palmiro Togliatti, irgi gavusį leidimą parvažiuoti iš Maskvos, kur jisai sėdėjo karo metu ir ėjo leninizmo kursus; o senam socialdemokratų vadui Turati ir jo draugams teko dar apie dvejus metus laukti tremtyje (Šveicarijoje, Prancūzijoje ir kitur), kol jiems buvo atidarytos durys į tėvynę.

Dėl "draugingos Maskvai" Čekoslovakijos vyriausybės sudarymo susitarė su Stalinu Eduardas Beneš ir Jan Masaryk. Lietuvoje okupantams sutiko tarnauti ne socialdemokratai, bet Paleckis ir kiti jo srovės žmonės; o krikščionių demokratų vadai siūlė "taikingą koegzistenciją" bolševikams, įrodinėdami, kad krikščioniškas komunizmas esąs suderinamas su Maskvos komunizmu...

Pagaliau imkime tris buvusius Vokietijos kanclerius (premjerus): Bruening, Wirth ir Von Papen. Įtakingi *katalikų vadai*, bet kimba į Kremliaus "virvę"!

Čia yra gilesnių ir painesnių priežasčių, negu kad "Darbininkas" įsivaizduoja.

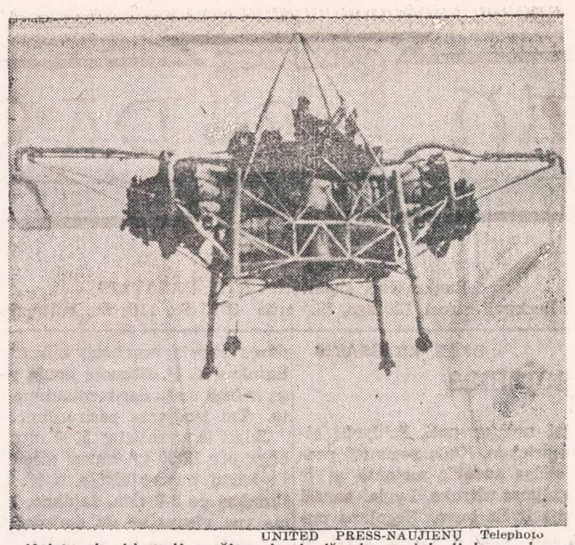

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Keista skraidomoji mašina, kurią išrado anglai. Ji buvo demonstruojama Londone. Mašina turi sprausminį motorą. Ji primena aną pasakišką "skraidomąjį kilimą".

A. DARGIS

PARTIZANAI VEIKIA

Jau sekmadienio rytą kai kurie telefono laidai, ypatingai štabų, pasirodė nupiauti. Kai kurie štabai susisiekdavo tarp savęs radijo bangomis.

Čia taip pat nematoma ranka pritaikė to pačio ilgio ziurziančias, kliudančias bangas.

Pirmoje eilėje sujudo jaunimas, moksleiviai, studentai, o taip pat ir buvę karininkai. Visai šiai operacijai daugiausia vadovavo aktyvistų štabas.

Pirmoje eilėje partizanų būrys užėmė pašto, telegrafo ir telefono įstaigas.

Pirmieji susidūrimai su bėgančiais raudonarmiečiais įvyko savanorių prospekte. Vienas kitas šūvis į raudonarmiečius vertė juos atsakyti kulkosvaidžių ugnimi. Partizanai nenusileido ir prasidėjo kautynės. Buvo užmuštų iš vienos ir kitos pusės.

Nakties metu Bielozaras išgirdo didelius sprogimus su didžiausiu trenksmu. Raudonarmiečiai sprogdino gražiausius tiltus per Nemuną. Visi trys tiltai, gražiausios Nepriklausomos Lietuvos darbo vaisius, buvo sunaikinti. Tik Petro Vileišio tiltas per Nerį liko išgelbėtas. Buvęs nuovados viršininkas Savokinas, prišliaužęs perpiovė nuo sprogstamosios medžiagos padėtus ant tilto laidus. Budintis ant tilto raudonarmietis jį nušovė. Taip vienas iš gražiausiųjų tiltų liko buvusio policijos nuovados viršininko mirtimi ir pasiaukojimu išgelbėtas.

Bielozaras matė kaip bėgo bolševikai, jo nepaėmę. Ir niekas iš tų bolševikų nekreipė į jį dėmesio. Kiekvienas iš jų rūpinosi tik savo kailiu, kaip greičiau išnešti kudašių iš Lietuvos. Jo antra žmona Sonia irgi pabėgo drauge su Golda Goldštein- naite. Jo šoferis su mašina išvyko su Žemės ūkio komisariato valdininkais, tarp kurių buvo Michalina, jos šeima. Jis pasijuto, kad dabar jis bejėgis, o skriaudų jis padaręs lietuviams buvo labai daug. Tiesa, tai buvo smetonininkai, fašistai, liaudies priešai. Dabar tie "priešai" džiugauja ir laukia kito okupanto, gal dar žiauresnio.

Bielozaras į savo butą bijojo pareiti. Ten galėjo laukti jo tie patys smetonininkai, kuriuos jis stengėsi sunaikinti. Jis nutarė pernakvoti ąžuolyne, kad mažiau galėtų susitikti su tais, su kuriais jis kovojo.

Pirmadienio rytą Bielozaras panorėjo užeiti pas savo vieną pažįstamą Karmelituose. Jis ėjo Mickevičiaus gatve pro kalėjimą.

Kaip tik prie kalėjimo buvo vienas iš didžiausių įvykių. Kalėjimas buvo prigrūstas politinių kalinių. NKVD nevisus spėjo išvežti į Sibirą bei likviduoti IX forte arba nužudyti Petrošiūnuose. Dauguma liko gyvi. Jie iš sekmadienio į pirmadienio naktį pajuto, kad bolševikai bėga iš Kauno ir sargybos iš kalėjimo pasišalino. Jie pradėjo laužti kalėjimo duris ir iki ryto pasisekė jiems išsivaduoti.

Bielozaras, pamatęs su kokiu džiaugsmu susirinkusi minia sveikina išsilaisvinusius politinius kalinius, neiškentė nesustojęs pasižiūrėti. Kad jo nepažintų, jis atsistojo už namo kampo ir stebėjo tuos, kurie, gal būt, net jo prisidėjimu buvo sukišti mirčiai į šį kalėjimą.

Tarp tų kalinių buvo net keli maži vaikai 8—10 metų. Tai buvo gimnazijos mokiniai. Jų prasikaltimas buvo tas, kad Stalino paveiksle akis išbadė. Kiti buvo suimti už tai, kad padėjo pereiti rubežių bėgantiems iš Lietuvos į Vokietiją.

Bielozaras girdėjo politinių kalinių kalbas:

— Duokite mums ginklus, mes eisime bolševikus mušti.

Bielozaras, išgirdęs tokias kalbas, pagalvojo:

— Juk mane pirmą turės nušauti... Reikia iš čia trauktis, kol nevėlu, neatpažino.

Jis, užsimovęs kepurę labiau ant akių, patraukė Nemuno pakrante į Šančių pusę.

Visur jis matė bėgančius iš miesto bolševikų šeimas ir žydus. Sunkvežimiai pilni žydų skubėjo išvažiuoti iš miesto.

Jis užsuko dar ir į stotį, pagalvojęs:

— Jei tik rasiu traukinį, tai ir aš bėgsiu.

Traukiniai jau visi buvo išėję iš stoties. Bet stotyje nuo gelžkeliečių jis sužinojo, kad paskutinis traukinys, išėjęs iš Kauno, ties Vieviu partizanų nuleistas nuo bėgių.

Aplinkui stotį jau veikė ginkluoti partizanai, daugiausia susiorganizavę darbininkų būriai.

Visam mieste tratėjo kulkosvaidžiai, šautuvų pavieniai šūviai. Kai kur iš namų per langus žydai pradėjo šaudyti į praeinančius ginkluotus partizanus.

Partizanai, atsišaudydami atakavo, ir paimdavo tuos žydus į nuovadą. Ten vyko karo lauko teismas. Sprendimas aiškus. — Sušaudyti...

Eidamas per Šančius pastebėjo, kaip vienas daktaras žydų tautybės pradėjo per langą šaudyti į praeinantį partizanų būrį. Iš partiaznų pusės buvo vienas užmuštas, 3 sunkiai sužeisti. Partizanai paleido į darbą kulkosvaidį. Daktaras greitai nustojo šaudęs: jis žuvo.

Bielozaras nutarė eiti pas savo žmoną. Jis manė pereisiąs tiltą ties Panemune. Tiltas pasirodė susprogdintas. Ant Šančių kapinių buvo raudonarmiečių ginkluotas būrys. Jie, sugulę tarp antkapių, ėmė šaudyti į pasirodžiusius partizanus. Kiek aukščiau kapinių pasirodė jaunas vaikinas, prisikrovęs maišą sviedinių. Jis tuos sviedinius turėjo pristatyti iš Šančių Panemunės partizanams. Bielozaras priėjo prie jo ir prašė jį paimti pereklti per Nemuną. Valtyje jau sėdėjo viena moteris, ir tas vaikinas atsisakė paimti jį. Kada valtis pasiekė Nemuno pusę, raudonarmiečiai paleido šūvius į persiiriančius. Kulkos pataikė į moterį, vaikinas liko nepaliestas ir laimingai persiirė į Nemuno kitą pusę. Bielozaras, matydamas tokį vaizdą, nutarė pasitraukti į krūmus ir ten pasislėpti.

(Bus daugiau)

ANDRIUS MIRONAS

CHICAGO - LOS ANGELES

KELIONĖS AUTOMOBILIU ĮSPŪDŽIAI

17. *(Tęsinys)*

Perekšlėms yra atskiri gardai.

Beje, gardų grindys (tinklas) yra nuožulnios, taip, jog vištai vos padėjus kiaušinį, jis nusirita į minėtą išilgai gardų lovį. Višta kiaušinio per pertvarą negali pasiekti ir prakapoti snapu.

Vištos nepakenčia karščių. Kad joms nebūtų karšta, vištininko stogas automatiškai laistomas vandeniu. Atsigėrimui tarp gardų taip pat yra šviežio vandens ir vieta lesalui.

Červinskai kiaušinius parduoda urmu, pagal kontraktą su stambesnėmis firmomis. Atvyksta firmos sunkvežimis ir paima visus kiaušinius, kurie sudedami dėžėmis. Todėl Červinskai kiaušinių mums nelabai norėjo parduoti ir nurodė naujo ateivio Giedriaus ūkį. Giedrius, vos pradėjęs vištų ūkį, dar neturi kontrakto su firmomis, todėl vargsta, pats vežiodamas pažįstamiems ir smulkiems biznieriams po dėžę-kitą. Be to, jo sveikata šlubuoja ir jam sunku vienam verstis.

Paties Giedriaus namie neradome. Buvo pas jį vasarojanti ponia Šlėnienė (iš Los Angeles) su dukrele. Ji jam nesant tvarkė ūkį. Ir mums pardavė kiaušinių, už kuriuos sumokėjoome po 25 c už tuziną.

* * *

Bendrai, Yucaipos apylinkės gražios, ramios ir sveikos, bet turi vieną didelį trūkumą — nėra jokio vandens maudymuisi. Vandenynas per toli, o pačiame slėnyje jokio upelio ar ežerėlio. Pravestas vandentiekis aprūpina Yucaipos miestelį vandeniu, už kurį kiekvienas namų savininkas turi mokėti apie 2 dol. į mėnesį.

Gamta graži, klimatas sausas, amžina vasara ir daugybė vaisių suteikia daug malonumo, bet vandens trūkumas neleidžia čia nuolat apsigyventi jauniems, darbingiems žmonėms. Kitas trūkumas — darboviečių tolumas, taip pat skiria Yucaipos slėnį daugiau senesnio amžiaus žmonėms, pensininkams, ar bent pakankamai kapitalo sukalusiems žmonėms, ieškantiems tik ramybės. O jos čia tikrai yra.

Los Angeles mieste girdėjau gandų, esą, Yucaipos slėnyje gyveną daugumoje bolševikuoją lietuviai, kurie ir padarę propagandą, kad daugiau jų pasaulėžiūros žmonių suvažiuotų čia gyventi. Tačiau sakyti, kad čia gyvena vien raudoni lietuviai, manau, nėra pagrindo. Atrodo, čia apsigyvenę yra daugiau indiferentai religijų atžvilgiu, kiti gal labiau proletarais save laiko, bet vargu ar galima būtų tvirtinti, kad kai kurie jų esą komunistų partijos nariai. Iš viso, aš bent nelaikau nė vieno žmogaus komunistu-bolševiku, jei jis nesireiškia komunistinėje veikloje. O įsitikinimų lietuvių tarpe esama įvairiausių. Net kažkas yra pasakęs: "Kas lietuvis, tai atskira partija".

Los Angeles miestas

Los Angeles miestas su visais savo priemiesčiais ir prie jo "prilipusiais" atskirais miestais užima milžinišką plotą, kuris tęsiasi nuo Ramiojo Vandenyno kranto beveik iki Mojave dykumos. Besiplėsdamas, jis užlipo ir ant kalvų, kurios keliolika mylių nuo vandenyno sudaro lyg ir laiptus į vis aukštėjančius kalnus. Todėl ir miesto gatvės labai daug kur arba vingiuojasi šlaitais, arba kerta kokią kalvą skersai, t.y. kyla aukštyn ir nuo viršūnės vėl leidžiasi pakalnėn. Tokių gatvių ypač daug šiaurinėje miesto dalyje.

Gatvės Los Angeles daugumoje labai plačios. Apstu įvairių pavadinimų bulvarų, kur susisiekimas galimas net 3-4 mašinoms greta į vieną pusę. Miesto centre (galima jį vadinti ir senamiesčiu) gatvės siauresnės. Čia eina senoviški tramvajai ir autobusai. Judėjimas gatvėse labai didelis, ypač rytais ir apie 4-5 val. vakare, kada darbininkai ir tarnautojai, baigę darbus, užplūsta visas gatves pėsti, autobusais ir nuosavais automobiliais. Centre kuone ant kiekvieno skersgatvio yra judėjimo šviesų signalai, tačiau didelio judėjimo valandomis jiems padeda net po 2-3 policininkus.

Be raudonai-geltonai-žalių šviesos signalų, yra dar ir skydeliai "go" ir "stop". Kas charakteringiausia, tai gatvėse ant grindinio pažymėta baltais dažais — "Ped. x-ing", t.y. "pedestrians crossing". Tose vietose, mat, skirta per gatvę pereiti pėstiesiems. Nors ir nėra šviesų, ar turi teisę važiuoti pagal žalią signalą, bet jei pėsčiasis tik padeda koją ant grindinio, visos mašinos turi sustoti ir leisti pereiti per gatvę žmonėms. Čia toks įstatymas. Sakoma, kad įvedus tokį patvarkymą, esą, mažiau užmušama ar sužeidžiama pėsčiųjų eismo nelaimėse. Sulyginkime su Chicaga, kur automobilistai visai nepaiso pėsčiųjų, ir atvirkščiai — pėstieji mažai tesisaugoja mašinų.

Aukštų namų Los Angeles neperdaugiausia. Daugumoje tai fabrikų, universitetų ar kitokių įstaigų pastatai. Visu ūgiu išsitiesus virš visų namų, iš miesto centro į padanges taiko baltoji miesto rotušė (City Hall). Ją važiuojantieji (ypač iš pietų pusės) mato jau iš tolo.

Gyvenamieji namai įvairaus tipo, bet vyrauja vilų pobūdžio namai. Šoninėse gatvėse kuone prie kiekvieno namo auga palmės ar kitokie medžiai, abipus įėjimo takų — nupiautos žolės plotai, kai kur ir gėlių klombos. Yra gatvių (ypač bulvarų), kuriose abipus stovi lyg sargybiniai aukštosios palmės. Miestas, atrodo, prižiūrimas: švarus ir patrauklus. Aišku, didžiojo judėjimo gatvėse visur pilna krautuvių, restoranų, užeigų, kino teatrų ir t.t. Beje, tavernų, kaip Chicagoje, nesu taip dažnai, vieną prie kitos, matęs.

Susisiekimas gana tobulas. Krinta į akis autobusų bendrovių rūpinimasis keleivių patogumu, ypač laukiant sustojimo vietose. Daug kur mieste, ypatingai mažesnio judėjimo gatvėse, yra pastatyti suolai su atlošomis, skirti keleiviams laukti. Žinoma, tas suolų atlošas biznieriai išnaudoja reklamoms.

Mačiau kaip autobuso šoferis padėjo senai negrei į autobusą įlipti, net palikęs vairą, o po to ir išlipti. Bendrai, šoferiai nerėkia, neragina keleivių skubėti. Gatvių ir sustojimo vietų pavadinimus iš anksto aiškiai ir kultūringai praneša.

Gatvėse matosi daug žmonių ir įvairaus plauko. Vyrauja visgi neturtingasis arba darbininkų luomas, kuris šaligatviais daugiausia ir vaikščioja. Mat, turtingesnieji, atrodo, perdaug laiko negaišina gatvėse. Toje minioje gali pamatyti įvairių rasių, tautybių ir spalvų žmones. Labai daug matosi pietiečių: meksikiečių, italų, ispanų. Tačiau mieste tokio tempo ir skubėjimo kaip Chicagoje nesijaučia.

AŠTUONI METAI GIPSE

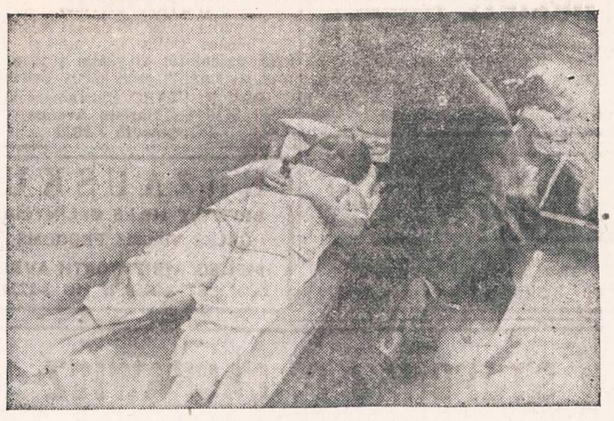

Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas šelpia 10,000 Vakarų Europoje likusių lietuvių, kurių tarpe yra daug džiovininkų, chroniškų ligonių, invalidų, senelių ir mažų vaikų. Nors beveik visų jų būklė yra labai sunki ir skurdi, net iš jų tarpo kartais iškyla ypatingi atvejai, išsiskiriantys ir savo tragiškumu ir reikalingų lėšų didumu. Atskiriems asmenims BALFas negali skirti didelių sumų, nes tuo būdu kitiems būtų nutraukta kad ir nedidelė, bet labai reikalinga, parama. Todėl atsiradus tokiam ypatingam atvejui, stengiamasi specialiai ir išimtinai tam tikslui parinkti aukų.

Praeityje, kai buvo stengiamasi sutelkti lėšų tam, kad karo metu kalbėjimo netekusi Renatė Jonaitytė galėtų specialioj institucijoj vėl atgauti kalbėjimo dovaną, lietuvių visuomenė atsiliepė labai dosniai, tuo pačiu laimingai užbaigdama mažosios Renatės gyvenimo liūdną knygą. Dabar gi mažos Vandutės rankos tiesiasi į mus, graudžiai prašydamos dar vienai tragiškai istorijai prirašyti laimingą pabaigą.

Vandutei Lingytei kovo mėnesį suėjo trylika metelių, o jau devyni jų praleisti baisios ligos nelaisvėje. Būdama keturių metelių (1945 m.), Vandutė susirgo nugarkaulio tuberkulioze; 1946 metų rudenį buvo išvežta ligoninėn ir paguldyta gipso lovelėn.

Vandutė gipso lovelėje išbuvo, su maža pertrauka, aštuonis metus. Tą begalę dienų ir naktų ji išgulėjo vienoje padėtyje, ant nugarytės, negalėdama pakelti nei galvutės, nei rankų, nei kojyčių; miegodama, valgydama, verkdama ir su viltimi laukdama savo kančios galo vis toje pačioje padėtyje.

Ji vos trylikos metų, o jų aštuoni praleisti gipse! Visa vaikystė, visas krykštavimas, bėgiojimas, žaidimas — vis toje pačioje surakintoje padėtyje. Ir kiek skausmo reikia pakęsti. Bet Vandutė kantri. Nekritusi neviltin, ji uoliai mokosi, ir jau gerai lietuviškai skaito, rašo, skaičiuoja.

Yra vilties, kad Vandutė, jei ji galėtų pasinaudoti įvairiais specialiais, moderniais gydymo metodais, pagytų. Tačiau tam reikalinga daug lėšų — apie 2,000.00 DM (apie $500.00), o pinigų neturi nuolatinio rūpesčio, budėjimo ir skausmo išvarginti jos tėvai.

Todėl ir kreipiamės į dosniąją Amerikos lietuvių visuomenę, tikėdamiesi sužadinti visų lietuvių gailestingumo jausmus. Mes esame tikri, kad nė vienas lietuvis negalės atstumti to kenčiančio vaiko prašymo. Visas Vandutei skirtas aukas siųskite BALFui, 105 Grand Street, Brooklyn 11, New York. Balfas jas, kartu su aukotojų pavardėmis ir adresais, persiųs Vandutės tėveliams į Vokietiją.

BALFo Centro Valdyba
Brooklyn, 1954.9.20.

Philadelphia, Pa.

Suruošta III-ji Lietuvių Diena

Rugsėjo mėn. 19 d. Philadelphijos lietuvių bendruomenės ruoštoji Lietuvių Diena praėjo nepalikdama gilesnių pėdsakų. Didesniam skaičiui lietuvių subuvimui labai pakenkė iki pietų buvęs blogas oras ir gal kiek gegužinei jau vėlyvas rudens metas. Nors bendruomenės valdyba ir jos talkininkai įdėjo daug darbo ir rūpesčio Lietuvių Dienos paruošimui, ji nesutelkė skaitlingų Philadelphijos lietuvių į vieną vietą, kad jie pademonstruotų mūsų tautinę vienybę. Per visą vasarą šioje kolonijoje nebuvo to sekmadienio, kad kas nors nesuruoštų gegužinę. Klubai, parapijos, iš keliolikos narių susidedančios draugijos kvietė į savo vasaros parengimus. Tad reikėjo ir ten būti. O bendromenė užbaigė gegužinių sezoną su lietuvių diena. Ir vis dėlto dalyviais kažkodėl taip negausus buvo tas nepaprastai didelės reikšmės žygis. Pagal išparduotų biletų skaičių apskaičiuojama, kad į Lietuvių Dieną buvo atsilankę tik apie 700 asmenų.

Bet tie, kurie atsilankė, nebuvo apvilti. Teko girdėti nuoširdžią ir jausmingą pirm. Balio Raugo kalbą, o taip pat išgirsti ir svečio prof. K. Pakšto daug įdomių ir originalių minčių. Tačiau iš trijų lietuviškų parapijų kunigų pirmą kartą matėsi šv. Kazimiero parapijos klebonas prel. I. Valančiūnas ir jo pagelbininkas kun. Vėžys. Kiti neatvyko.

Dauguma naujųjų ateivių į Lietuvių Dieną atvažiavo jau nuosavais automobiliais. Namo vykstą strytkariais sutilpo į vieną autobusą, nuvežusį iki miesto susisiekimo linijos. Tad ir pas mus jau nedaug yra atsilikusių nuo amerikietiškojo gyvenimo mados ir greičio.

Malonu buvo matyti Babulos farmoje plevėsuojant trispalvę lietuvišką vėliavą. Išdidi, nauja ir nuostabi ji vis suplevėsuoja viešai didesnių tautinių švenčių dienomis. O vakarui temstant Lietuvių Diena užbaigta skautų laužu ir jų dainomis.

—Br. Dirmėnas

Jei turi parduoti ūkį — į "Naujienas" tuoj užsuki. O jei laiko neturėsi — telefonu pakalbėsi.

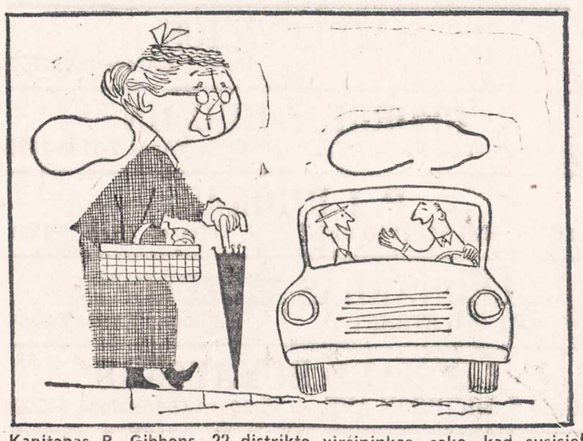

Kapitonas R. Gibbons, 22 distrikto viršininkas, sako, kad susisiekimo nelaimės, kuriose žūsta arba būna sužeidžiami vaikai, parodo, jog vaikai praktiškai patys puola po automobilio ratais. "Panašiuose atsitikimuose yra beveik neįmanoma sustabdyti mašinos".

GERIAU PAŽINĘ SAVO TAUTOS PRAEITĮ, MES DAUGIAU ĮVERTINSIME PATYS SAVE

Tėvynės Mylėtojų Draugija yra nusitarus išleisti iliustruotą Lietuvos Istoriją, įdomiai parašytą ir plačiai nušviečiančią mūsų praeitį. Tos knygos spausdinimas jau pradėtas, ir ilgai netrukus ji pasirodys į lietuvišką pasaulį. Kiek galima dabar numatyti, šis veikalas apims 700 puslapių.

Imdamasi tokio darbo, Tėvynės Mylėtojų Draugija gerai suprato, jog be mūsų gerų tautiečių paramos ir prisidėjimo išleidimas "Lietuvos Istorijos" nebūtų įmanomas. Vien tik atspausdinimas šio veikalo kainos virš septynių tūkstančių dolerių. O be to, neišvengiamai atsiras ir kitokių išlaidų.

Tamsta, daug pagelbėtumėt atsiekime šio svarbaus tikslo, užsisakydami iš anksto Lietuvos Istorijos veikalą, kurio kaina yra $5.00. O jei Tamsta paskirsite auką, $10.00 ar daugiau, tai būsite priskaityti prie rėmėjų ir jūsų vardas bus įtrauktas į specialų garbės sąrašą, kuris tilps toje knygoje. Sykiu jūs gausite ir dvi to veikalo kopijas, kurių vieną galėsite kam nors įteikti kaipo dovaną.

Šios Lietuvos Istorijos autorė yra Dr. V. Sruoga, geriausia tos srities specialistė ir ilgus metus pašventusi mūsų praeities tyrinėjimams.

Prieš daugelį metų Tėvynės Mylėtojų Draugija buvo išleidusi Dr. Vinco Kudirkos Raštus, ir jie šiandien yra didele retenybe. Dabar su jūsų ir kitų gerų tautiečių pagalba mes norime įvykinti kitą kultūrinį ir patriotinį užsimojimą — išleisti Lietuvos Istoriją, kuri nušvies mūsų protėvių gyvenimą ir jų kovas už savo laisvę.

Mes tikimes, jog Tamsta pritarsite šiam užsimojimui ir iš anksto užsiprenumeruosite "Lietuvos Istoriją" arba tapsite jos garbės rėmėju.

Mūsų įsitikinimu tokia knyga turėtų būti kiekvieno lietuvio namuose. Prenumeratą ir garbės rėmėja auką pasiųskite Tėvynės Mylėtojų Draugijos sekretoriui M. Kasparaičiui, 1827 Linden Ave., Racine, Wisconsin.

M. Vaidyla, pirmininkas
M. Kasparaitis, sekretorius

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

Pirkite JAV taupymo bonus

Siegler PATENTED AUTOMATIC

GAS HEATERS

Galite apžiūrėti visų modelių pečius

MŪSŲ ĮRENGIMUS PRIPAŽINS GAS CO. INSPEKCIJA.

Sudėsime visus vamzdžius į jūsų sienas ir duosime Jums

Vienerių metų aptarnavimo garantiją

Apšildymo patarimai veltui

Užeikite, parašykite arba patelefonuokite mums apie savo apšildymo problemas. Mūsų patyrę inžinieriai noriai pagelbės Jums praktiškai ir pigiausiai išspręsti Jūsų problemas.

OGDEN STOKER SALES & SERVICE
1314 WEST GRAND AVENUE
Phone: SEeley 3-7112-3
Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparata kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai. sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. Victory 2-4226
Įmonė audaryta. Pirm., Ketv. 9-9:30 Kitomis dien 9-6. Sekm. 10-5 val

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFAYETTE 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

TAUPYKITE
Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - $46,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $3,700,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: Virginia 7-1141

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje

KVIEČIA VISUS Į BENDRĄ LIETUVYBĖS DARBĄ

PRIKLAUSYTI Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tai susijungti su savo broliais ir sesėmis bendram lietuvybės išlaikymo darbui ir kovai už gražią Lietuvos ateitį.

• •

LIETUVYBĖS SLA VAJUS, prasidėjęs Vasario 16-tą, suteikia įstojimo į SLA lengvatas visiems naujai įstojantiems. Pasinaudokite šia proga.

• •

APDRAUDA Susivienijime Lietuvių Amerikoje yra parankiausia, pigiausia ir tikriausia — sujungta su fraternalėmis naudomis. SLA apdrauda pagelbės Jums ir jūsų šeimai nelaimėje.

• •

SLA VEIKLA ir jo tikslai bei praeityje nuveikti darbai ir pasiekti nuopelnai aprašyti atskiruose leidiniuose, kuriuos gausit tuojau nemokamai, jei parašysit SLA Sekretoriui:

DR. M. J. VINIKAS
307 W. 30th Street, New York 1, N. Y.

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKŲ KNYGŲ IŠPARDAVIMAS

1,000 PUSLAPIŲ SKAITYMO UŽ 1 DOLERĮ

Kas nori papildyti savo bibliotekas, pasiųsti draugams vertingų dovanų, turėti po ranka lietuviškos kultūros dokumentus, istorinę medžiagą, tyrinėti lietuvių kalbą ir sekti spausdinto žodžio evoliuciją, tas gali labai lengvai tai padaryti. Niekad nebuvo progos taip pigiai įsigyti lietuviškų knygų, kaip šiandien siūlomoji. Pasiūlymas galios trumpą laiką. Vėliau tos pačios knygos bus žymiai brangesnės.

Knygas parduodame ryšuliais. Kiekvienas ryšulys sveria apie 3 svarus. JAV vienas ryšulys kainuoja 1 dolerį, o Kanadoj ir kitose šalyse — $2.00, nes pašto išlaidos žymiai didesnės. Čia įeina ryšulio sudarymas ir persiuntimas paštu. Kas anksčiau užsisakys, tas pirmiau gaus. Kiekvienas žmogus gali užsisakyti po vieną ar kelis ryšulius. Gavę čekį arba Money Orderį ir aiškiai užrašytą Jūsų adresą, ryšulį tuojau Jums pasiųsime.

Štai kokias knygas siūlome:

PIRMAS RYŠULYS

1. Dr. A. J. Karaliaus parašytas NAMŲ DAKTARAS. 171 psl. naudingų patarimų sveikatai apsaugoti ir sustiprinti.
2. Garsioji prancūzų rašytojo **Prospero Merimee** lietuviškoji legenda **LOKYS**. 80 psl.
3. Reta **A. Untulio** 56 psl. knyga **KODĖL PRARASTAS VILNIUS**
4. **H. Ibseno** 4 veiksmų tragedija **ŠIAURĖS KARŽYGIAI**, kelis kartus vaidinti lietuvių teatruose, nagrinėti mokyklose. K. Puidos vertimas, 77 psl.
5. **Kleopo Jurgelionio** verstas Šekspyro **MAKBETAS**, geriausioji pasaulio dramaturgo tragedija. 136 psl.
6. **J. Laukio KO MUMS REIKIA PIRMIAUSIA** ir Petro Kropotkino studija apie dorą, 92 psl.
7. K. Puidos versta vieno veiksmo drama PIETRO CARUSO.
8. Rusų rašytojo klasiko **V. G. Korolenkos** apysaka **MAKARO SAPNAS**. 74 psl. puikaus vertimo.
9. **Kleopo Jurgelionio** parinktas **DEKLAMATORIUS**. 164 psl. monologų ir puikiausių eilėraščių, dažnai deklamuotų lietuvių vakaruose.
10. Garsaus rusų rašytojo **L. Tolstojaus PRAGARO ATGIMIMAS**

Visos PIRMAME RYŠULYJE išvardintos knygos tuojau Jums bus pasiųstos, jei pasiųsite vieną dolerį (kanadiečiai ir kiti turi siųsti $2.00) tokiu adresu:

NAUJIENOS, 1739 South Halsted, Chicago 8, Illinois

Jeigu PIRMO RYŠULIO KNYGOS Jums nepatiktų, tai galite įsigyti sekančias knygas:

TREČIAS RYŠULYS

1. S. K. Krulikovskos parašyta ir J. Laukio išversta knyga CHINIJA, dangiškos ciesorystės gyvenimo ir papročių vaizdeliai. 101 puslapis.
2. John Sprago 230 psl. knyga SOCIALIZMO MINTIES BLAIVUMAS. A. Lalio, Lietuvių-anglų kalbų žodyno autoriaus versta knyga, kalba gera. 290 psl.
3. Dr. St. Biežio versta James Allen 51 psl. knygutė KAIP ŽMOGUS MANSTO.
4. Dr. A. J. Karaliaus NAMŲ DAKTARAS, 171 psl.
5. A. Untulio KODĖL PRARASTAS VILNIUS, 56 psl.
6. Arthur M. Lewis'o DRAUGIJOS IR ORGANIZMŲ EVOLIUCIJA, 187 puslapių.
7. J. Laukio MOTERIS IR JOS VIETA ŽMONIJOJE, 47 psl.
8. V. K. Račkausko — Vairo EILĖMIS IR PROZA, 83 psl. Rašiniai buvo deklamuoti vaidinimuose ir iškilmėse. 83 psl.
9. P. Lafargue'o išgarsėjusi 36 psl. brošiūra LABDARYBĖ PIRMIAU IR DABAR.
10. K. J. (Kleopo Jurgelionio) DEKLAMATORIUS, eilių ir monologų rinkinys, tinkamas vaidinimams. 164 psl.

Trečias ryšulys bus Jums pasiųstas, kai atsiųsite vieną dolerį (kanadiečiai ir kiti turi siųsti $2.00) tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

Tikslus Suderinimas

Jūsų sveikatos reikalams geriausiai patarnauja **moderni vaistinė**, kuri privalo turėti:

pilną sandėlį geriausių vaistų, naujausius medicinos išradimus, tobulai įrengtą ir tiksliais instrumentais laboratoriją, patyrusių farmaceutų štabą.

Mums malonu pranešti, jog mūsų vaistinė kaip tik turi tokį pilną suderinimą.

Jeigu jums reikia bet kokių vaistų arba paruošti receptą, ką jūs negalite padaryti savo apylinkėje — praneškite apie tai mums ir pirmuoju paštu jūs gausite tai, ko pageidaujate.

UNION DRUG CO.
The REXALL Store
35th and HALSTED STREET
(Šiaurrytinis kampas)
Telefonas: YArds 7-6917
CHICAGO 8, ILL.

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro.
Rašyti galite jūsų gimtąja kalba.

AGRICULTURAL ENGINEER
National Food Processor

Renowned for its progressive thinking in agriculture, needs an agricultural or mechanical engineer who is qualified in development and design work on soil tillage, fertilizing, planting and harvesting equipment.

To assist with the maintenance, improvement, management and operation of field machine fleets.

An outstanding opportunity with an exceptional future.

Excellent employee benefits.

Preferred age 24—30.

Contact James Maetzold
GREEN GIANT COMPANY
Le Sueur, Minn. Phone 670

BRUNO FRANCIS
PLUMBING & HEATING SERVICE

FREE ESTIMATES
Visit our demonstration room and see
NEW, MODERN, AUTOMATIC WATER HEATERS

REMODELING AND NEW
LOW RATES
Work done under City license
FULLY INSURED

GRovehill 6-6803
2915 W. 63rd Street

MARY LANE
SCHOOL OF BEAUTY CULTURE
4750 Broadway
LOngbeach 1-4274

Learn a Profession — Enroll Now
TEACHING, BRUSHUP AND MANICURING COURSES.

Days • Nights • Part Time

• REASONABLE TUITION
• PAYABLE MONTHLY

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, AND CIRCULATION REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933, AND JULY 2, 1946 (Title 39, United States Code, Section 233)

Of Naujienos published daily except Sunday at 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois for Oct. 1, 1953.

1. The names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business managers are:

Publisher Lithuanian News Publishing Company, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

Editor Dr. Pius Grigaitis, 1739 S. Halsted St, Chicago 8, Ill.

Managing editor none.

Business manager Martin Gudelis, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

2. The owners: Lithuanian News Pub. Co., 1739 So. Halsted St., Chicago, J. Smotelis, Veronica Smotelis, K. Gugis, Nora Gugis, T. Rypkevicz, P. Grigaitis, K. M. August, Paul Miller, A. Rudinskas, all of 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

3. The known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are:

Universal Savings and Loan Ass'n. 1800 So. Halsted St., Chicago.

4. Paragraphs 2 and 3 include, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting; also the statements in the two paragraphs show the affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner.

5. The average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the 12 months preceding the date shown above was: 44,689.

Martin Gudelis,
Manager.

Sworn to and subscribed before me this 30th day of Sept., 1954:
Lillian A. Toth, Notary Public.
(My commission expires April 22, 1958).

Grąžinkime scenon optimizmą ir herojus

Pasikalbėjimas su Chicagoje viešinčiu aktoriumsukaktuvininku Henriku Kačinsku

Kai sunkvežimis nudunda Halsted gatve, tai viename Juozo Spaičio nuomojamųjų kambarių Bridgeporte suvirpa visi daiktai: "aklasis" veidrodis, trys kėdės, spinta, ir simetriškai kambario viduryje pastatyta didžiulė, pusę grindų ploto apžergusi, lova. Henrikas Kačinskas pakyla, atsargiai aplenkia lovos kampą ir uždaro langą.

— *Gyvenate amžiname vėjuje,* — sakau.

— Ak, Vokietijos stovyklose ne tokiose sąlygose gyvenome, — šypsosi ateinančio sekmadienio "Naujųjų žmonių" grafo vaidmens interpretatorius ir rūpestingai valo delną, kuriame, prisilietus lango, liko suodžių dėmė.

Stebėdamas jo judesius, jo žingsnius, jo šypsnį, prisimenu kažkur išskaitytą posakį: "Šitas žmogus ir malkas skaldydamas liks menininkas". Bet žinau, kad už keliasdešimt minučių jis turi išskubėti į "Naujųjų žmonių" repeticiją, kad man liko maža laiko, tad bandau mintyse formuluoti įprastus laikraštininko klausimus.

Tačiau ši standartinė procedūra šiuo atveju pasirodo nereikalinga. Henrikas Kačinskas sielojasi lietuvių teatro reikalais daugiau, negu mes visi, ir mano numatytas oficialusis "interview" virsta jaukiu pokalbiu.

— "Stiklinis žvėrynas" man paliko darnaus, gražaus, išbalansuoto spektaklio įspūdį, — po valandėlės jis kalba, — jame aš su pasigėrėjimu stebėjau, kokią pažangą padarė ir kaip išaugo į tikruosius aktorius Barčaitė, Dikinis, Nivinskaitė, bet jeigu nuo manęs priklausytų repertuaro sudarymas, aš tokio veikalo nepasirinkčiau.

— *Kodėl?*

— Dėl pačio veikalo pobūdžio. Jo pesimizmas yra žudantis. Jis nerodo jokios viltingesnės išeities. Įdomi psichologinė reizgynė, kurią seki su atsidėjimu, bet kurią palieki prislėgtas. Žmonių nepatraukia tokia nuotaika.

— *Bet pati mūsų epocha yra slegianti ir tam tikra prasme beviltiška.*

— Taip, tai taip, — dėsto H. Kačinskas, — bet visais, net ir beviltiškiausiais laikais teatro žydėjimas būdavo tada, kai žiūrovas į jį skubėdavo ne tik kontempliuoti, bet taip pat ir džiaugtis, ir nuoširdžiai juoktis, ir užsimiršti. Pagalvokime tik, kas išugdė Anglijoje Shakespeare laikų ar prancūzų klasikų laikų teatrus. Žmonės, užmiršę socialinius bei kultūrinius tarpusavio skirtumus, tada skubėdavo į bendras vaidinimų sales ir užsikrėsdavo visiems prieinamu scenos meno pergyvenimu. Tikrasis teatras traukia ir gundo. Tų laikų teatro žiūrovų eilėse šalia kelioms valandoms užmiršusio savo kasdieninį skurdą vargdienio iki ašarų kvatodavosi arba sukrečiantį siaubą pergyvendavo taip pat ir aristokratas, ir kunigaikštis. Tikrasis scenos menas turi būti optimistiškas ir demokratiškas.

Kambarį vėl sudrebina praūžiantis sunkvežimis, ir po valandėlės svečias iš New Yorko tęsia:

— O prisiminkime kad ir mūsų nepriklausomybės laikų teatrą. Koks šviesus, koks viliojąs ir koks kūrybingas jis mums iš čia dabar atrodo. O kodėl? Todėl, kad mūsų dramaturgai ir mūsų teatralai bendromis pastangomis sugebėjo publiką užkrėsti gaivinančiu optimizmu. Tokie mūsų scenoje sukurti gyvi lietuviški istoriniai tipai, kaip Šarūnas, Skirgaila, Kudirka, Strazdelis ir net Jogaila, yra herojinio pobūdžio. Kodėl dabar reiktų atsisakyti tokio kelio? Kūrybooje ir vaidyboje reikia optimizmo.

Ši mintis mane paskatina suregzti naują klausimą:

— *Mano supratimu, Chicagos lietuvių teatralus suskaldė į dvi priešingas grupes ir tuo pačiu susilpnino jų reiškimąsi skirtingos jų pažiūros į teatro paskirtį. Vieni jų mano, kad teatras turi atsidėti "grynajam menui", "nenusileisti iki masės skonio", ir todėl pasirenka dažniausia svetimus modernius veikalus. Kita grupė laikosi daugiau tradicinės lietuviškos pakraipos, ir yra linkusi ieškoti artimesnio publikos interesams repertuaro. Kokia jūsų pažiūra šiuo reikalu?*

— Reikia laikytis vidurio, žinant, kad tokio dalyko, kaip "grynasis menas", iš viso, nėra ir kad teatras be publikos negali gyventi. Mūsų dramaturgai ir teatralai turėtų paieškoti temų šviesesniuose nepriklausomos Lietuvos laikotarpiuose, Amerikos lietuvių gyvenime, jaunime ir iškelti pilko bei paprasto žmogaus heroizmą. Aš perskaičiau eilę emigracijoje parašytų dramos veikalų, kaip A. Škėmos "Pabudimą", "Vieną ir kitus", Griniaus "Žiurkių kamerą ir kt., bet juose nieko panašaus neradau.

— *Kokius tremties lietuvių dramaturgų veikalus jūs rekomenduotumėte mūsų scenai?*

— Dar neparašytus.

— *Jūs pats, manau, skaudžiai išgyvenate mūsų teatralų susiskaldymą ir profesinio, pastovaus, kūrybingo teatro nebuvimą. Kokiu keliu reiktų prie jo eiti?*

— Pastovaus teatro sukūrimas nėra vien aktorių ir režisorių, bet visų lietuvių reikalas. Jeigu lietuvių teatras nepajėgė savo lėšomis išsiversti tėvynėje, tai tuo labiau jis nepajėgs čia, Amerikoje. Jo organizavimu turi rūpintis plačioji lietuvių visuomenė, kuri jaučia moralinę pareigą turėti savą teatrą. Visiškai nesvarbu, ar toji visuomenė reikšis bendruomenės ar kitokiu vardu, bet svarbu, kad ji jaustų kultūringo lietuvio reikalavimus ir kad veiktų kolektyvinės moralės skatinama. Taip kūrė savąjį teatrą lietuvių visuomenė Vilniuje lenkų okupacijos laikais, taip organizavosi lietuvių teatras Vaičkaus laikais. Tik tokiu keliu galima šio to pasiekti.

— *Ar pasitaiko tokių reiškinių kitose Amerikos tautinių mažumų bendruomenėse?*

— Rusai New Yorke buvo įsteigę profesinį savo teatrą, kuris mokėjo aktoriams bei režisoriams pastovias algas ir kuris turėjo nuolatinį repertuarą.

— *Kaip laikosi New Yorko lietuvių teatro studija, apie kurią buvo tiek daug rašyta spaudoje?*

— Pradžioje ji turėjo 14 klausytojų. Paskui dalis jų nubyrėjo. Likusieji, tikiu, pasireikš netolimoje ateityje dramos veikalo apimtyje.

— *Bene palankiausios sąlygos profesiniam lietuvių teatrui yra Chicagoje. Manau, kad jūsų teatrinis patyrimas, sugebėjimai bei autoritetas pajėgtų apjungti bendros kalbos nerandančius mūsų teatralus kūrybingam pastovaus profesinio teatro darbui.*

— Pasakėte man komplimentą. Bet aš apjungėju nesijaučiu. Be to, kaip minėjau, profesinio teatro sukūrimo reikalą turi tvarkyti pirmoje eilėje visuomenė. Mūsų gi, aktorių, reikalas jos neapvilti. Jeigu nebus einama šiuo keliu, tai taip ir liksime merdėti, pasitenkindami tik proginiais vaidinimais.

Mano laikas baigėsi, nors dar norėjosi paklausti daugelio dalykų.

— Prieš 30 metų, — kalbėjo atsisveikindamas H. Kačinskas, — Kaune Tautos Teatre ir Vilkolaky pradėjau savo scenos karjerą, vaidindamas Vytauto Bičiūno "Gedimino sapne". Nuo to laiko niekada nepalioviau tikėjęs, kad teatro kūryba yra didelė kūryba, kurioje aktorius turi ranka rankon eiti su visuomene. Sugrąžinkime mūsų scenon optimizmą ir herojus, o tada žiūrovams pritruks kėdžių.

Mačiau, kaip H. Kačinskas nušuoliavo į "Naujųjų žmonių" repeticiją.

Tai žmogus, kuris niekada nepavargsta ir niekada nepraranda tikėjimo. Kauno teatre jis buvo nepavaduojamas grafo vaidmens interpretatorius P. Vaičiūno "Naujųjų žmonių" pjesėje, kuri ištisus sezonus nenueidavo nuo scenos.

Atgimusius "Naujuosius žmones" su Henriku Kačinsku, kuris specialiai šiam pastatymui atvažiavo iš New Yorko, pamatysime ateinantį sekmadienį Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje. *(n)*

Lietuvių Teatro Meno žymūs bendrakeleiviai

A. Stelmoko foto.

Lietuvos Teatro pradininkai ir pirmauja menininkai HENRIKAS KAČINSKAS ir STASYS PILKA pirmą sykį susitinka šį sekmadienį, spalio 3 dieną "Naujųjų žmonių" vaidinimo kūryboje Maria High School scenoje.

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų ... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampų.

Paskutinis išvažiavimas į gamtą

Paskutinis šių metų mūsų išvažiavimas, vad. silkių piknikas, bus spalio 3 d. Klimak's sode, 8300 S. Keane Ave., prieš Liet. Tautines Kapines.

Išvažiavimą ruošia jau daugelį metų Chicagos Ziono Liet. Ev. Liuteronių parapija. Š. m. gruodžio 10 d. šiai parapijai sueina 4 metai nuo jos įsisteigimo. Kai kas net pavydi jai tokio gyvavimo; kunigą, kuris atvykęs iš tremties, pravardžiuoja persikrikštijusiu ir pan. Visokių dalykų žmonės išsimano iš pavydo; kunigas yra geras ir gerai eina pareigas. Meskim tuos niekus į šalį, visi atsilankykim į minėtąjį išvažiavimą.

Rengimo Komisija:
John Kasper ir Alex Shilgalis

Moterų gegužinė

Brighton Parko Lietuvių Moterų Klubas rengia gegužinę sekmadienį, spalio 3 d., Liepos sode, 8200 So. Keane Ave. Pradžia 11:00 val. dieną.

Komisija (Bernice Žemgulis, Frances Ambrose ir Mary Patkus) iš savo pusės stengsis, kad patenkintų visus atsilankiusius. Iš namų nereikės nieko vežtis, nes šeimininkės iškeps silkių, pyragaičių, blynų ir lietuviškų dešrų su kopūstais. O prie baro bus geros rūšies gėrimų. Šokiams grieš B. Pavio orkestras.

Kviečiame visus gausiai atsilankyti ir smagiai laiką praleisti, nes namie prisibūsime tada, kada nebus galima lauke pasirodyti. **Adela Burba**

Kęstučio Klubas

Ateinantį sekmadienį, spalio 3 d., Hollywoodo salėje įvyks Lietuvių Kęstučio Pašalpos Klubo susirinkimas. Prasidės, kaip visuomet, 1 v. p. p. Šis susirinkimas svarbus tuo, kad jame bus renkami delegatai į Chicagos draugijų konferenciją.

Kęstučio Klubas nutarimais, tradicija ir lietuviška pareiga visuomet remia kovą Lietuvos išlaisvinimui, todėl Kęstučio Klubas visuomet turėjo savo atstovus Lietuvos laisvinimo seimuose bei konferencijose.

Draugijų konferencija

Chicagos draugijų konferencija įvyks spalio 31 d. Konferenciją šaukia Amerikos Lietuvių Tarybos Chicagos skyrius.

Tikimės, kad Kęstučio Klubas išlaikys savo patriotišką tradiciją, pasiųsdamas gausią delegaciją ir piniginę auką Lietuvos laisvinimo reikalams.

Kęstutiečiai, dalyvaukite susirinkime! **J. Kondroška**

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Š. m. spalio 3 d., 11 val. Brighton Parke, Nekalto Prasidėjimo Pan. Šv. parapijos salėje šaukiamas tos mokyklos lietuvių kalbos klasės mokinių tėvų visuotinis susirinkimas. Visi tėvai prašomi į šį susirinkimą atsilankyti. **—Tėvų komitetas ir mok.**

Krakiškių Draugiško Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 3 d., 2 val. po pietų Vainutas Club svet., 4256 So. Maplewood Ave. Visi nariai ir narės malonėkite dalyvauti susirinkime, nes po 4 mėnesių atostogų susidarė daug reikalų apsvarstyti. Išgirsite išvažiavimo raportą. Visi būkit. **—A. Kvedaras,** rašt.

Šv. Petronelės Dr-jos susirinkimas įvyks spalio 3 d. Šv. Jurgio parapijos salėje, prie 32nd Place ir Lituanica, 1 val. popiet. Visos narrės malonėkit atsilankyti laiku. **—Kviečia valdyba.**

Cicero Našlių ir Našlikių Draugiško Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks penktad., spalio 1 d., 8 val. vakare Skadausko svet., 1500 So. 49th Ave. Visi nariai ir kviečiami gausiai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti artinantis rudeniniam sezonui. **—K. Kazlauskas,** rašt.

8 Metų Mirties Sukaktis

ANTANINA UŠPELEVIČIUS
gyvenusi Rhinelander, Wis.

Mirė 1946 metų spalio mėn. 1 dieną, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Panevėžio apskr., Ramygalos parapijoje.

Paliko nuliūdę: vyras Antanas, duktė Josephine Butkin, žentas John; 2 sūnūs: Vincent ir Leo ir jų žmonos bei vaikai.

Mūsų brangiausiai žmonai ir motinai pagerbti bus laikomos Šv. Mišios Gimimo Panelės Šv. bažnyčioje, esančioje 68th St. ir So. Washtenaw Ave. 1954 m. spalio 4 dieną, 8 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka:
Vyras, Duktė, Žentas, Sūnūs ir Giminės.

Skaitykite "N-nas"

Vincenta Kuizinas
gyv. 8714 So. Winchester

Mirė 1954 m. rugsėjo 29 d., 5:30 valandą po pietų, sulaukusi senatvės.
Gimusi Lietuvoje.

Paliko nuliūdę: švogeris Simonas Kuizinas, jo žmona ir jų šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Laidotuvėmis rūpinasi Frank Montvill.

Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave.

Šeštadienį, spalio 2 dieną, 9:30 valandą ryte bus lydima iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Vincentos Kuizinas giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Švogeris ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel.: REpublic 7-8600.

Penkių metų mirties sukaktis

ONOS ORLAKIENĖS
(PAGAL TĖVUS VALATKAITĖS)
gyveno 1730 So. Halsted Street

Mirė 1949 m. spalio mėn. 2 dieną, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Telšių apskrity, Darbėnų parapijoje, Gardžiupių kaime.

Amerikoje ji išgyveno 38 metus.

Palaidota Švento Kazimiero kapinėse.

Paliko nuliūdę: vyras Ignacas, 2 sūnūs: Alfred, jo žmona Mildred; Robert, jo žmona Mary Ellen, anūkas James Robert; sesuo Salomėja Buchinskienė ir jos 4 dukterys: Alice Kinsley, Helen Dion, Bernice Niner, Irene Horvath ir jų šeimos.

Mūsų brangiausiai žmonai ir motinai pagerbti bus laikomos Šv. Mišios Dievo Apveizdos parapijos bažnyčioje, esančioje 18-tos ir Union Ave., 1954 m. spalio 2 dieną, 7:30 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas, o paskui į namus, esančius 1730 So. Halsted Street.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka:
Vyras, Sūnūs, Marčios, Anūkai, Sesuo ir Giminės.

LOVEIKIS
Siunčiam Gėlės Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7388

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 — TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. — Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET — Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD — Phone: OLympic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. — Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. — TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET — Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. — Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. — Phone: OLympic 2-1003

Jūsų brolis tremtyje tebėra alkanas

Spręskime tą problemą visi būdami BALFo nariais.

Iždininko adresas:

J. DAUKUS, 3339 W. Evergreen St., Chicago 51, Illinois.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys

kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. — CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET — CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN.
4038 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT — CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET — CHICAGO 8, ILLINOIS

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.

4038 Archer Avenue — Tel. LAfayette 3-6719

Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVE.
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

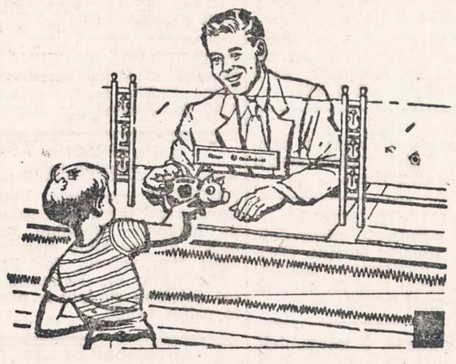

WELCOME, SAVER!

Smulkūs ir stambūs taupytojai vienodai prašomi atsilankyti prie mūsų langelio. Jūs galite pasirinkti taupymo sistemą ir visada rasite draugiškus žmones, pasiruošiusius jums patarnauti. Santaupos apdraustos iki $10,000. Dideli dividendai mokami 2 kartus į metus.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS
Telef.: HAymarket 1-2028

Valandos: Pirmad., antrad. ir penktad. nuo 9 ryto iki 4 val. vak. Ketvirtad. nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiad. uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 valandos po pietų.

A. LYMANTAS

DRAUGO "TEISYBĖ"

"Draugui" mažlietuvį ir evangeliką pasidirbus

(Tęsinys)

"Tačiau Bažnyčios netolerancija nevien buvo apsiribojusi religiniuose reikaluose. Ginčus mėgstą, pikto būdo, išdidūs ir staiga supykstą seni vyrai, kurie manifestuodami sudarė dominuojančią daugumą Bažnyčios koncilijuose, neapkentė jokios kitos nuomonės, kaip tik savo, ir nepasitikėdavo jokiam mintijimui, kurio jie negalėjo koriguoti ar kontroliuoti. Kiekvienas dvasinis pasireiškimas, pareinąs ne iš jų, buvo lygus įžeidimui..."

Kas liečia "Draugo" minėtų "katalikybės judų kaip naktį lapų" aš negaliu suprasti, ko "Draugo" redakcija iš manęs tuo reikalu pageidautų. Nejaugi ji per visą eilę mano straipsnių nepastebėjo, kad aš dedu visas pastangas priminti ir suminėti kiek galint didesnius anų laikų Katalikų Bažnyčios neigiamybes ir nusikaltimus krikščioniškai dorai? Nejaugi jie nesuprato, kad tokiais nemaloniais prisiminimais tikybinio santykiavimo ardytojams norėjau pasakyti, kad prieš metant kaltinimą, pirmiau pasižiūrėtų po savo stogu? Ko "D." redakcija tikisi? Gal ji mano, kad vysk. Brizgiui apkaltinus reformaciją pagrindinės krikšč. doros griovimu, aš jam pritardamas būčiau turėjęs rašyti vien apie tai, kad Katalikybė davė šv. Augustiną, Pranciškų, Leonardo da Vinci, į dangų besistiebiančią gotiką... ir t.t.?

Noras pasirodyti laikraščiuose ir akademiškas straipsnių rašymas

Nepatenkinta mano straipsniais "Draugo" redakcija mane moko: "...bet pagaliau, Ansai, norint tokiom temom ką nors rimčiau parašyti, neužteks pačiam, turbūt, pradžios ar vidurinėj mokykloj ar šiaip kur priepuolamai įgytų žinių. Čia reikėtų sėdėti universitetų bibliotekose, raustis po archyvus ir turėti žilo profesoriaus vardą, ar bent filosofijos ar kitų panašių mokslų daktaro laipsnius..."

Dėl tokio "pamokymo" aš nesistebiu. Jau iš seno tam tikra lietuvių kat. reakcinė grupė, pasižymėlama savo dideliu fanatiškumu ir netolerancija, bijodamosi viešumos, naudojasi raidėmis, slapyvardžiais ir pasidirbtais asmenimis, kad galėtų suniekinti savo oponentus ir juos su žeme sumaišyti.

Visų pirma aš atmetu teigimą, jog turint tik senyvo žmogaus veido bruožus ar daktaro bei profesoriaus titulą, galima konstatuoti, kad Katalikų Bažnyčia savo pačių padarytų nusikaltimų akivaizdoje neturi jokios moralinės teisės per savo atstovus kaltinti protestantų tikėjimą ir tokiu būdu šiuo metu įnešti žmonėse nepasitenkinimą ar nesantaiką.

Toliau tenka konstatuoti faktą: nors "Draugo" redakcijai ir labai nemalonu ir nors ji mažai vertina istorijos vadovėlius ir enciklopedijas, tačiau jos iš tikrųjų rašo apie inkvizicijas, nepateisinamą žmonių apgaudinėjimą tikybos reikaluose, ištrėmimus, reformatorių žudymą, nekaltų žmonių deginimą ir t.t.

Pagaliau, kas liečia "D." redakcijos didelį "akademiškumo" nudavimą, tebūnie man leista keliais pavyzdžiais kritiškai įvertinti keletą "akademiškų" straipsnių ištraukų.

Pav. vysk. Brizgys savo str. (1953.V.12 d.) "Į tave mes šauksimės", apkaltinęs protestantizmą, rašo, kad lietuvių tautai atsipeikėti ir atsikelti padėjęs Marijos pasirodymas Šiluvoje 1612 m. "... Ir kažin," taip rašo vysk. Brizgys, "ar tame įvykyje negalėtume rasti net politinio Lietuvos, bet ir Lenkijos išsigelbėjimo..." Tiek "akademiškai".

Neakademiškai vertinant šį pareiškimą, bei naudojantis "Draugo" redakcijos peikiamais vadovėliais ir istorinių enciklopedijų faktais, turime konstatuoti, kad Lietuva įsijungė į nelaimingą uniją, padalinimo metu prarado visišką valstybinį ir teritorinį suverenumą, buvo kitų pavergta ir jos žmonės pateko į tamsą ir vargą, kentėdami baudžiavą, priespaudą ir ištrėmimus. Tokiai padėčiai padarė galą dviejų imperijų žlugimas 1918 m. Tat tik tam tikru liguistišu užsimojimu galima mėginti nustelbti visus blaivius samprotavimus ir plačių plačiausiais straipsniais analizuojant šį liūdną Lietuvos istorijos laikotarpį ieškoti kokio tai "išsigelbėjimo", nežiūrint, kad "neakademiškai" iš viso neskoninga tariamiems šventųjų pasirodymams duoti politinį antspalvį ar tiesiog padaryti šventuosius politikuojančiais.

Kitas pavyzdys: vysk. Brizgys savo straipsnyje "Kristus mūsų laikų keliuose" ("Lietuvių Dienos", gruodis 1953 m.) rašo, kad esą per ilgu suminėti, kiek žalos žmonių tarpusavio meilei, taikai, džiaugsmui atnešė krikščionių susiskaldymai. "... Niekad nebus pakankamai apgailėtas faktas, kad pastebėję krikščionių tarpe netikusių asmenų įsigalinčių negerovių, kai kurie krikščionybės "valytojai" atmetė pačią krikščionybę ir nuėjo jų pačių sugalvotais keliais..."

Tiek akademiškai.

Neakademiškai jau aš savo paskutiniame straipsnyje suminėjau tuos reformatorius, kurie buvo nužudyti, sudeginti ar prakeikti už tai, kad bandė kelti aikštėn aukštų katalikų dvasiškių ir net popiežių palaidų gyvenimą arba kritikavo tų laikų bažnyčios negeroves ir žmonių išnaudojimą.

Šia proga aš dar norėčiau pastebėti, kad ir K. Bažnyčios koncilijai ne tik draudė kitiems kelti bažnyčios reformų klausimą, bet ir patys tuo nesirūpino. Pav. K. Bažnyčios koncilijus, įvykęs 1415 m., užuot rimtai nagrinėjęs reformos klausimus, nerado nieko ypatingesnio nuspręsti kaip popiežiaus Martyno V įsakymu išleisti dekretą, pagal kurį mirusiojo anglų reformatoriaus J. Viclefo palaikai turėję būti iškasti ir sudeginti. (Šį parėdymą įvykdė vysk. Flemming 1428 m.). Pažymėtina, kad tai buvo ne kelių fanatikų, bet viešas Romos katalikų Bažnyčios aktas.

Kitą pavyzdį galima paimti, kad ir tą patį garsų ir didelį Katalikų Bažnyčios koncilijų Konstance, kuriame buvo sudegintas čekų reformatorius Husas ir kuris "... mažiausiai nuveikė Bažnyčios reformų klausime. Jis tik nustatė naujas galias popiežiams ir jų rinkimams naujas taisykles. Aišku, kad tokius pašalinius klausimus buvo lengva koriguoti. Tikrosios nesutikimo priežastys čia visai nebuvo paliestos..." (Veit Valentin, "Das Deutsche Volk").

Taigi "akademiškai" galima tuos bažnyčios reformatorius, kurie net savo gyvybę prarado, ironiškai pavadinti "valytojais" perdėta prasme. Tačiau neakademiška ir bešališka istorija visai kitaip vertina šių vyrų darbus, liečiančius bažnyčios negerovių pašalinimą.

Kas liečia vysk. Brizgio teigimą, kad reformatoriai atmetė pačią krikščionybę (!), nežeminant šio aukšto liet. katalikų dvasiškio autoritetą, be komentarų reikia skaityti didžiausiu absurdu.

(Bus daugiau)

C. L. D. D.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8, tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: antr. ir ketv. 6-8 po pietų.
Šeštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Telef.: PRospect 6-3838
Rezid. Telef.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 SO. KEDZIE AVE.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Šeštad. 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Prie "Naujienų" kai priprasi—darbą, žinią viską rasi.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVE.
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v
Butas: 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS
2435 WEST 69th STREET
Telefonas: REpublic 7-2290
VAL.: Šiokiadieniais, išskyrus pirm., nuo 10 val. iki 12 val. ryto ir nuo 5 val. iki 8 val. vak. Pirmad. tik nuo 5 iki 8 vak. Šešt. nuo 10 iki 12 ryto.

Tel. offiso CLiffside 4-2896
Res. LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 West 47th Street
(kampas 47 & Hermitage)
Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p. šešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadieni 2—4 v. p. p

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt
Tel.: PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 6—8:30, antr. ir ketv. 1—3, šeštadienį 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šešt. 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINĖS LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šetad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Telef.: ofiso PRospect 6-9400
Rezid.: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 SO. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; šeštad. 1-4 popiet; trečiad. ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

Tik "Naujienos" rašo tiesą—neša laimę, mokslą, šviesą.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

Dr. C. M. Liestenfeltz
CHIROPRACTOR - PHYSICIAN
515 Broadway — Gary, Indiana
Phone GAry 3-0717
35 years experience
Hours: Daily till 9:00 p. m.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829

Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras
MICHEL

Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.

1955 metų TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI SU FM
—FONOGRAFAI—
TV IR RADIJO LEMPOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.

DAINA TELEVISION
sales-service
3130 So. Halsted St. DAnube 6-6887

REUMATIZMAS
Gydytojų ir ligoninių ilgus metus tyrinėta ir dabar rekomenduojama naujoji žalia AMERPOL tablėtė skubiai Jums sumažins skausmus. Artritį ir reumatizmą turintieji pajus lengvatą sutinusiuose ir paraudusiuose kojų, kelių, pirštų bei nugaros sąnariuose bei raumenyse. Nors Jus skausmai ir ilgai kankino, ši naujai pagamintoji AMERPOL sumažins Jums skausmus. Tik $3.50 už 100 tablečių. Jas galit gauti savo vaistinėj arba besikreipiant į AMERPOL, 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

NERVINĖ

Alexander's Nervinė, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiausių šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišimų. isterijos, rūpesčio, susikrimtimo, nemigos, karščiavimų, išgasčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja $5.00 svaras. Už $2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą $2.25.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

* * *

Siūlo uždrausti prievartos darbus

D. A. Morse, generalinis Tarptautinės Darbo Organizacijos direktorius, kalbėjo Chicagoje, kur pareiškė, jog vergų bei priverstinis darbas esąs vėžys, sugriaužiąs taiką ir visuomeninę bei ūkinę pažangą.

Spaudos korespondentams jis pareiškė, jog jis ruošiąs šios organizacijos valdybai pasiūlymą, kad būtų pasmerkta priverstinė darbo praktika ir darbo stovyklos.

Morse, kuris yra buvęs JAV darbo ministerijos pasekretoris, sako, jog jis ruošiąs programą, pagal kurią būtų įvesti geri darbo santykiai visame pasaulyje.

Tarptautinė Darbo Organizacija buvo sukurta prieš 35 metus po Versalio taikos ir yra prijungta prie Jungtinių Tautų, kurioms dabar priklauso 69 tautos (kraštai). Organizacijos svarbiausias uždavinys kelti dirbančiųjų ekonominę gerovę visame pasaulyje. Į ją delegatais įeina valdžios, pramonės ir darbininkų atstovai.

Vairuotojas kaltinamas žmogžudyste

Teismo medicinos prisiekusieji kaltina žmogžudyste vairuotoją J. Hoover, kuris savo automobiliu be stabdžių vieną 11 metų vaiką mirtinai suvažinėjo, o kitus 5 sužeidė.

Žuvusiojo vaiko tėvas J. Sledzinski, 2619 Iowa, iš susijaudinimo teisme buvo susmukęs, liudydamas apie savo vaiką. Jis pakartotinai prašė ten policininką duoti jam ginklą, o, girdi, su vairuotoju Hoover jis pats susitvarkysiąs.

Policininaks Kuhter, kuris matė aną nelaimę, sako, šviesoms pasikeitus ties Western ir Augusta, davęs ženklą vaikams eiti per gatvę. Staiga Hoover automobilis pralėkęs pro raudonas šviesas ir vieną vaiką automobilis parmušęs. Policininkas sušvilpęs vairuotojui stoti, bet tas toliau lėkęs visu greičiu, ir toliau įvažiavęs dar į tris vaikus. Po to automobilis nulėkęs tolyn.

Vėliau automobilis atsidūrė į sieną, ir policija vairuotoją sulaikė.

Hoover kaltinamas beatodairiu žudymu, palikimu nelaimės vietos, važiavimu pro raudonas šviesas, neturėjimu vairuotojo leidimo ir nerūpestingu vairavimu.

Tarptautinis stalo teniso meisteris

Steve Isaacson, 6031 Kenmore, yra tarptautinis jaunių stalo teniso čempionas 1954 metams. Jis išėjo laimėtoju JAV tenisininkams rungiantis su Kanada.

Isaacson yra Senn vidurinės mokyklos mokinys, kuris ateinančiais metais stoiąs studijuoti iškalbos į Northwestern universitetą.

Neužmirškite registruotis

Jei pilietis nebus įsiregistravęs, jis negalės balsuoti lapkričio 2 d. rinkimuose.

Balsavimo vietos Chicagoje ir Cook apskrity bus atdaros nuo 9 val. ryto iki ateinančio antradienio 9 val. vakaro. Kas iki to laiko neužsiregistruos, praras balsavimo teisę.

Iki minėtos antradienio valandos gali čikagiečiai registruotis City Hall, kamb. (Room) 308; taip pat ten registruojami ir gyvenantieji priemiesčiuose, įeinančiuose į miesto rinkimų komisijos jurisdikciją. Gyvenantieji kitur Cook apskrity (County) — registruojami County Building, kambary 230.

Kaltina gemblingo fabrikantus

Federalinis prisiekusiųjų teismas pakaltino 5 čikagiečius, jų tarpe 2 Caponės gaujos padugnių veikėjus, gemblingo priemonių gabenimu per valstybės sienas.

Kaltinimas nukreiptas prieš Taylor & Co. firmą Ciceroje, 4848 W. 25th. J. J. Aiuppa, kitaip Joey O'Brien, ir C. Maddox, Caponės gaujos kunigaikščiai, žinomi savo gemblingo veikla jau nemažiau kaip 25 metai. Maddox jau apie tuziną kartų yra klausinėtas ryšium su gengsteriniais nužudymais.

Kaltinamiesiems gresia 20 metų kalėjimas ir mokėti baudos po $8,000. Jie nusikaltę gemblingo priemonių gabenimu į Pennsylvaniją. Pagal įstatymus, tai uždrausta; tik į Nevadą, kur gemblingas leistas, galima tokias priemones gabenti.

Abu Caponės gaujos nariai yra žinomi multimilijonieriai. Kaip senato tyrinėjimai rodo, Aiuppa per vienerius metus yra per savo rankas perleidęs $1,-900,000 lenktynių lažybų kapitalo. Firma Taylor & Co. yra Amerikos gemblingo priemonių skirstytojas Nr. 1.

Silpnapročių ligoninės perpildytos

Kaip Amerikos psichiatrijos sąjungos tyrinėjimai rodo, beveik 23,000 Cook apskrities proto ligonių turi palyginti blogas sąlygas. Jie esą priversti talpintis 4 valstybinėse silpnapročių ligoninėse, kurios esančios perpildytos ir trūkstą ligoninės štabo — gydytojų ir sesučių. Kai kur ligoniai turį ant grindų miegoti. Dienos maistas pacientui kainojąs truputį daugiau kaip 60 centų.

Manteno ligoninėje rezidencinis štabo narys tenka 300 pacientų ir 1 sesutė 200 pacientų.

Suėmė dėl narkotikų

Miesto narkotikų sekliai suėmė 4 asmenis ir atėmė iš jų daugiau kaip už $4,000 narkotikų.

Federaliniame tyrinėjime iškilo aikštėn, kad kai kurie nužudyti narkotikų didmenų pardavinėtojai dažnai turėję reikalų su Glimco taksio unijos ofisu. Glimco figūruoja vietos darbo unijų raketierių byloje.

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% ON SAVINGS

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-1083

B. R. PIETKIEWICZ PRES.

SHULMISTRAS & CO.

INSURANCE

REAL ESTATE

4004 S. ARCHER AVE. CHICAGO 32, ILL.

Property Management Mortgage Loans

ARCHER CURRENCY EXCHANGE

Checks Cashed Money Orders

3-6300

NORA M. GUGIENĖ

Vakar ponia Nora M. Gugienė lėktuvu išskrido į Kanadą, kur ji rengiasi praleisti ištisą savaitę. Rytoj PIRMYN Choro koncerto metu ji supažindins svečius su Choro atliekamais dalykais.

Betinos-Laimos vaidmeny

Onuks Skever - Stephens

Šių laikų moterys sako: "Atiduok man savo banko knygutę, o aš būsiu tavo". Bet senais laikais, 15 šimtmety, kurį vaizduoja "Laimos" operetė, būdavo kitaip. Tada moterys atnešdavo į namus ir turtus, ir laimę. Tokį laimę ir gerovę nešančios moters Betinos tipą operetėje vykusiai sukuria Onuks Skever — Stephens. Dėl jos varžosi ūkininkai, piemenys ir kunigaiščiai. Savo puikiu balsu ir sąmojinga vaidyba ji pavergia ne tik kovojančius scenoje dėl jos rankos vyrus, bet ir publiką.

Visas tas įdomybes galėsime pamatyti kitą sekmadienį, spalio 10 d., 3:30 val. p. p., Sokol salėje. "Laimos" operetė nukels mus į tolimus saulėtosios Italijos laikus, kuriais viešpatavo nerūpestingumas, daina ir laimė.

Gaisras Susanos Viliūtės namuose

ELMHURST, Ill. — Trečiadienio vakarą įvyko didelis gaisras Susanos Viliūtės - Schweer namuose, 122 Walnut St. Gaisras kilo rūsyje, kur josios vyras Jonas dirbo. Jis pats bandė gaisrą gesyti, sunaudojo rūsyje būvusias gaisrui gesinti dujas, bet to neužteko. Jis liepė žmonai atnešti antrąjį gesintuvą, bet ir tas gaisro nesustabdė.

Susana buvo virtuvėje, gamino vakarienę. Patyrusi apie gaisrą, ji tuojau paskambino Elmhursto ugniagesiams. Šie paskubomis atvyko ir netrukus gaisrą užgesino.

Gaisro metu nukentėjo Jonas Schweer, abi jo rankos nudegintos beveik iki pečių. Policija jį nuvežė į Memorial Hospital of DuPage County, 189 Avon Ave. Ten jis turės praleisti kelias dienas, kol sugydys liepsnų sukeltas žaizdas.

Viliūtės - Schweer šeimai gaisras atnešė didokų nuostolių ir nemalonumų. Laimė, kad nesudegė visas namas. Rūsio lubos buvo nedegamos, jos ir neleido gaisrui persimesti į viršų. S.

Nuteisė papirosų biznio nusikaltėlius

Kriminalinis teismas nubaudė du papirosų didmenų pardavinėtojus už papirosų pardavinėjimą su nelegaliai padirbtomis etikėtėmis. Tai S. Garafolo, buv. Villa Park Wholesale Tobacco Co. savininkas, ir Ch. Chiaramonte, Christy Tobacco Co., 3458 Fullerton, savininkas. Prisiekusiųjų teismas siūlė abiem kalėjimo bausmę ir $2,000 baudos Garafolo. Jiems gresia kalėjimas nuo 1 iki 5 metų. Abu buvo areštuoti 1951 m., kai policija padarė kratą jų įmonėse ir rado pardavinėjant papirosus su nelegaliomis etikėtėmis.

PABALTIJO SANTARVĖS SUKAKTĮ MININT

Santrauka Lietuvos Konsulo Petro Daužvardžio kalbos, pasakytos Amerikos Baltiečių Komiteto suruoštam Baltijos Santarvės 20 metų sukakties paminėjime 1954 m. rugsėjo 14 d., La Salle viešbutyje, Chicagoje

Šių metų rugsėjo mėn. 12 d. suėjo 20 metų nuo Lietuvos, Latvijos ir Estijos santarvės ir bendradarbiavimo sutarties pasirašymo. Sutarties pirmas terminas buvo nustatytas 10 metų, o po to jos galiojimas nebeterminuotas. Tačiau ji gali būti anuliuota bet kurios susitarančiųjų valstybių, pranešant apie tai kitoms santarvininkėms. Anuliavimas įvyktų po vienerių metų nuo pranešimo dienos.

Sutarties įžangoje visų trijų Pabaltijo valstybių prezidentai pareiškia, kad jie, "pasiryžę-plėsti bendradarbiavimą trijų šalių tarpe ir skatinti glaudesnę santarvę jų tarpe, . . . nutarė šią sutartį sudaryti . . ."

Pirmas sutarties straipsnis kalba apie tai, kad trys vyriausybės pasižada tartis užsienio politikos bendros svarbos klausimais ir teikti savitarpio politinę ir diplomatinę pagalbą savo tarptautiniuose santykiuose.

Antras straipsnis nustato periodines trijų šalių užsienio reikalų ministerių konferencijas, kurios laikomos reguliariai mažiausia du kartus per metus, iš eilės kiekvienos trijų valstybių teritorijose.

Trečias straipsnis kalba apie specifines problemas (a la Vilniaus klausimas) ir jų traktavimą. Ketvirtas straipsnis nusako tai, kad, iškilus nesusipratimams tarpe susitariančiųjų šalių, bus stengtasi juos likviduoti geruoju ir teisingumo bei teisėtumo dvasia.

Penktasis straipsnis sako, kad trijų valstybių vyriausybės duos instrukcijas savo diplomatiniams ir konsulariniams atstovams užsieniuose, taip pat savo delegatams tarptautinėse konferencijose, kad būtų sudarytas tinkamas kontaktas.

Likusieji 4 sutarties straipsniai kalba apie jos terminą bei ratifikavimą, apie kitų valstybių prie jos prisidėjimą ir apie naujas bei atskiras santarvės valstybių sutartis ir jų reikalu informavimą kitų santarvininkų.

Šita sutartis vaidino ir vaidina nemažą vaidmenį Lietuvos, Latvijos ir Estijos politiniam — diplomatiniam gyvenime. Nuo jos pasirašymo pasirašytojos pradėtos vadinti atskiru ir bendru pavadinimu — Pabaltijo valstybėmis. Į jų užsieninę politiką įneštas artumas ir bendrumas. Jų užsieninė tarnyba suartinta ir sustiprinta — užsienyje iškeltas Pabaltijo tautų blokas.

Pabaltijo Santarvė, minint jos 20 metų sukaktį, turėtų prasiplėsti ir pasidaryti ne tik Pabaltijo valstybių, bet ir Pabaltijo tautų santarve; ypač tas turėtų reikštis užsienyje.

Pabaltiečiai, lyg tie trys mušketininkai, kovoje dėl savo tėvynių laisvės turėtų būti visi už kiekvieną ir kiekvienas už visus. Jie visur turėtų šaukti ir reikalauti, kad Pabaltijo valstybių reikalas būtų stipriau įvertintas ir aukščiau iškeltas; kad jų okupantai visur ir kiekviena proga būtų reikalaujami laikytis su jomis padarytų taikos ir nepuolimo sutarčių — kad jie išsikraustytų iš Pabaltijo valstybių ir leistų jų žmonėms laisvai ir savarankiškai tvarkytis savose valstybėse.

Tad, Pabaltijo Santarvės 20 metų sukakties proga, esant santarvininkėms Rusijos okupuotoms, tebūnie paskelbtas ir iki realizavimo vartojamas šūkis: lauk, rusai okupantai, iš Pabaltijo valstybių!

Prieš perkant, laikrodį Omegą ar Cimą, pianiną, rekorderį ar patefoną, foto, radio aparatą, rašomą ar siuvamą mašiną, verta pasiteirauti pas J. Karvelį, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill., tel. YArds 7-0677. (Sk.).

"Varpo" choro belaukiant

Š. m. spalio 2 d., šeštadienį, ir spalio 3 d., sekmadienį, Chicagos viuomenė turės progos pirmą kartą išgirsti stipriausio Kanados meninio vieneto — Toronto lietuvių "Varpo" choro — koncertą.

Didelė dalis "Varpo" choro koncertų buvo tarptautinio pobūdžio. Juose dalyvavo daug tūkstančių klausytojų. Paskutinis jo pasirodymas įvyko Kanados policijos šventėje, tarptautiniame koncerte, kuriame iš 15 tautybių, dalyvavusių tame 8 chorų koncerte, laimėjo pirmą vietą. Klausytojų skaičius tada siekė iki 18,000.

Choras egzistuoja nepilnus dvejus metus. Š. m. sausio mėnesį jis atšventė savo metines, surengdamas puikų koncertą.

Chorą įsteigė ir dabar jam vadovauja muz. Stasys Gailevičius. Choro sudėtis siekia apie 70 žmonių, iš kurių apie 30 vyrų sudaro atskirą vyrų chorą.

Šiame "Varpo" choro koncerte girdėsime Žilevičiaus, Banaičio, Šimkaus, Gruodžio, Šimučio, Gailevičiaus, Sibeliaus, Verdi, Weberio, Gounod, Smetanos ir kitų savųjų bei svetimųjų kompozitorių kūrinius.

Choras visus savo koncertus pradeda tradicine savo choro daina — A. Vanagaičio "Laisvės varpu".

Mūsų meniniai vienetai jau keletą kartų buvo nuvykę koncertuoti Kanadon, o dabar Chicagos "Pirmyn" choras tuo pačiu metu viešės Toronte, kai mes torontiškį "Varpą", iškiliausią Kanados lietuvių chorą, pirmą kartą pas save turėsime.

Tikrai bus miela ir įdomu pasekti "Varpo" meninius laimėjimus, nes jam vadovauja ilgametis Kauno operos koncertmeisteris kompozitorius muz. Stasys Gailevičius. Kiekvienas dainininkas savo repertuare turi jo sukurtų dainų, kurios pasižymi romantiškumu, melodingumu ir visada klausytojų yra mielai priimamos.

Stasys Gailevičius trumpą laiką yra buvęs Vilniaus operos dirigentu. Tremtyje, kaip ir daugumas menininkų, su atskiromis grupėmis jis yra išvažinėjęs visą Vokietiją.

Chicagos visuomenės patogumui koncertas bus dvi dienas, kad kiekvienas turėtų progos išgirsti, nes vieni yra laisvesni šeštadienį, o kiti sekmadienį. Jaunimui, moksleivijai, sekmadienio koncertui yra daromos lengvatos. Choras Chicagon atvyksta šeštadienį rytą. Suinteresuotieji savo pažįstamus galės susitikti Lietuvių Auditorijoje. (p)

—o—

— Toronto VARPO Choras iš Kanados atvyks šeštadienio rytą Dearborn stotyje, prie Polk gatvės. Iki šio meto ne visi choristai yra aprūpinti nakvynėmis. Kas sutiktų pasiimti viešnią ar svečią iš Kanados, prašomas skambinti Baliui Pakštui į Lietuvių Auditoriją VIctory 2-6172.

ATIDARO VALGYKLĄ

Lietuviai veržiasi į verslus. Pranas ir Hortenzija Šapalai naujai pertvarkė ir atremontavo buvusį Sophie's restoraną, 4349 So. Kedzie, ir šį penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį turi pirmąjį pobūvį su muzika, gėrimais, vaišėmis, be abejo, ir su svečiais, nes lietuviai mielai lankysis. K.

Neskaitęs "Naujienų" —liūdėsi visa diena. Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
WAlbrook 5-5699 (vak).

BRIDGEPORTE prie Morgan St., 3-jų aukštų mūrinis namas ir medinis 2 automobilių garažas. 5 butai ir biznio patalpa.

Prie 45-tos ir Paulina St., medinis 2 aukštų namas. 6 butai ir tavernai patalpa.

Prie 56-tos ir Laflin, 2 aukštų mūrinis namas, 2 butai po 5 kambarius, 2 karų medinis garažas.

P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR INSURANCE BROKERIS
LIETUVIŲ AUDITORIJA
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DAnube 6-2793
Namų YArds 7-6818
Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

NEGIRDĖTAI PIGU!
Mūrinis 4 butų po 4½ kamb. namas. Centralinis šildymas su stokeriu. Dvigubas garažas. Pajamų arti $200 per mėnesį. Prie 64th ir Union. Ne klaida, o pilna kaina tik $13,000.
Mūrinis 2 butų (5 ir 6 kamb.) su 3 kamb. butu rūsyje namas geram stovyje. Centralinis šildymas su stokeriu. Dvigubas garažas. Arti parko. Greitam pardavimui kaina numažinta iki $15,000. Laflin prie Marquette Rd.
Dėl išvykimo naujoj kolonijoj parduodamas 2 butų po 4 kamb. mūro namas, 6 metų senumo. Automatiškas šildymas alyva. Galima tuojau pat užimti. 56th St. už Harlem Ave. $16,000.

P. LEONAS
F. H. Halvorsen Co., Real Estate
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
Buto tel.: PR 8-0097

1) BRIGHTON Parke mūrinis namas, 2 aukštų, 4-5 kamb. Rūsy 4 kambariai, šviesūs.
Grosernė geroj biznio vietoj (kamp. namas) su visais įrengimais ir prekėmis už $2,500. Nuoma su butu 4 kambarių—$80.
2) BRIGHTON PARKE mūro namas. Žemai taverna ir 6 kamb. Viršuj 3 butai. Pajamų $430.00 mėnesiui, savininkui butas. Įmokėti $14,000 ir perimti $20,000 morgičių.
3) HALSTED IR 18th ST. apylinkėje, labai geroje biznio vietoje, pigus gražus medinis namas. Taverna ir 5 kamb. Viršuje 10 švarių kambarių, 3 furnišiuoti. Pajamos $350 mėn.
4) GROSERNĖ ir 2 butų namas. Karštas vanduo. Gazu šildomas. Iš krautuvės garantuota gryno pelno savaitei $180. Savininkas dėl nesveikatos pigiai parduoda. Duos morgičius.
SHULMISTRAS REALTY CO.
4004 S. Archer Ave. LAfayette 3-6300

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535
Lietuvių statybos bendrovė. Stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.
A. Gintneris, pirmininkas,
V. Petrauskas, statybos vedėjas.

PARDUODAMAS namas, 7 ir 6 kambarių. Šildymas gazu. 19th Place, netoli So. Halsted St. Kreipkitės po 5 val. vakare telefonu: CH 3-8344.

NAŠLĖ turi parduoti šviesų 5 kambarių namuką. Pigiai. Galima matyti visada. 638 W. 43rd Place.

NETOLI 111th IR CICERO
4 kambarių medinis, 2 miegamieji. Didelė palėpė, uždaras porčius. Elektrinis pečius įskaitomas. Sklypas 100x200. 10 vaisinių medžių. $10,000.
PRescott 9-0872

6 KAMBARIŲ namas, 3 miegamieji. Kabinetinė virtuvė, automatinis karšto vandens alyva šildymas, 1 mašinos garažas. Labai švarus. Po visu namu rūsys. Žieminiai langai su sieteliais. 3315 So. Bell Ave. LA 3-2307.

6 KAMBARIU namai. Gazu spaudžiamo oro šildymas. Dvigubi žieminiai langai. $9,300. Lengvi išmokėjimai. Arti 43rd ir Union. Hamilton Realty.
ATlantic 5-5544

5 KAMBARIU medinis namas, vienas kambarys palėpėje. Gerame stovyje, beismontas, gazo šiluma, garažas.
12225 So. Lowe Ave.

MAINYS kampinį mūrinį namą su taverna ir 8 butais į farmą. Telef: AVenue 3-6217, po 6 val. vakarais ar rašykite: John Chmielinski, 5447 W. Cullom Ave.

PARDAVIMUI arba mainymui 9 namai, nuo 3 iki 6 kambarių. Geras ir pelningas pasirinkimas. Kreipkitės pas savininką K. Kasper, 3837 W. 155th St., P. O. Harvey, Ill. 1 blokas į rytus nuo Crawford. Agentams komisas.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

NETOLI 69th IR MAPLEWOOD
8 kambarių mūrinė rezidencija (5 miegamieji). Idealu dideliai šeimai. Platus 50 pėdų lotas. Nauja karšto vandens, gazu šildymo sistema. Puikiame stovyje visas namas. Kaina greitam pardavimui. Rosas Realty Co., 6151 So. Kedzie. GRovehill 6-8015

PARDUODAMAS KAMPINIS MŪRO namas ir taverna. 3 butai, 2 po 6 ir 5 kambariai. Tas pats savininkas 15 metų. 3932 So. California Ave.
VIrginia 7-8924

NAŠLĖ parduoda 6 kambarių mūrinį bungalow, karštu vandeniu stokeriu šildomas, 2 karų medinis garažas. Pilnai plasteriuotas beismontas, venecinės uždangos, drobės (drapes), žieminės durys ir langai.
5321 SOUTH SPAULDING

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGA MOTERIS
dirbti virtuvėje penktadieniais.
NEW LIFE DELICATESSEN
3331 So. Halsted Street

RENTING IN GENERAL
Nuomos

6411 SO. MAPLEWOOD AVE.
išnuomojami vyrui arba merginai du kambariai antrame aukšte. Atskiras įėjimas.

RENDUOJAMAS 6 kambarių furnišiuotas butas. Pigi renda. Pusamžiams žmonėms be vaikų. Savininkai apleidžia miestą. 6504 S. Rockwell St.
GRovehill 6-3918

MOTERIAI reikalingas vienas atskiras kambarys Brighton Parke.
Šaukite YArds 7-2273

IŠNUOMOJAMAS patogus kambarys su vonia, antrame aukšte.
6922 So. Rockwell Street

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA pilnai įrengta taverna. Yra leidimas vėlesnėms valandoms. Šiaurės vakarų dalyje.
1617 Milwaukee Ave. HU 6-9579

MARQUETTE PARKE įvairenybių krautuvė (variety store), dėl ligos turime parduoti. Gerai einąs biznis. Gražus 4 kambarių butas.
GRovehill 6-9805

PARDUODAMA GERĄ bizni daranti taverna su 2 apartmentais. Geros pajamos. Už viską tik $15,500.
Tel.: RAdcliffe 3-9003

ROSELANDĖ parduodama taverna ir restoranas. Gerai einantis biznis. Lietuvių apgyventoje kolonijoje. COmmodore 4-9598, 10737 S. Michigan Av.

PARDUODAMA moderni taverna, pilnai įrengta. Ilgam laikui lysas. Žema renda. Šildymas, gyvenimui kambariai užpakalyje. Apylinkė: 35th ir So. Halsted. Šaukite VIrginia 7-9079.

PARDUODAMA VALYMO krautuvė. Gyvenimui kambariai, visi patogumai, šiluma ir maudynės. 6842 S. Racine.
STewart 3-2621

PARDUODAMA TAVERNA su 4 kambarių butu. Prekės įskaitomos, $2,500.
THE ROOSTER CLUB
3329 So. Lituanica Ave.

TAVERNA ir 2 butų mūrinis namas, su geromis įplaukomis. Jau baigiasi tavernos lysas, ir tuojau bus galima užimti. Geroje apylinkėje ir gerai išdirbtas biznis. Parduosiu labai prieinama kaina. Matykite savininką:
Anthony Powell, 2711 W. 59th St.
REpublic 7-3574, antrame aukšte.

NAMAS SU TAVERNA, 2-5 kambarių apartmentai. Po visu namu rūsys, 2 karų garažas. REpublic 7-9353.

PARDUODAMA TAVERNA su visais įrengimais. 4 kambariai gyvenimui. Kaina $2,500. Liga verčia parduoti. 3540 So. Halsted St. VIrginia 7-9750

PERSONAL
Asmenų ieško

PAIEŠKAU pusseserių: Veronikos ir Onos, pagal tėvus Paškauskutės. Ukenų parapijos, Narkūnų kaimo. Jos pačios ar kas kitas malonėkite pranešti šiuo adresu: Joe Paškauskas, 819 N. Elm St., Kewanee, Ill. Taip pat paieškau giminių ir pažįstamų iš to paties kaimo.

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

1950 METŲ Plymouth 4 durų sedan, kaip naujas. Parduodamas iš privačių rankų. Pigiai.
6802 So. Western Ave.

BOOKS-MAGAZINES-NEWSPAPERS
Knygos ir Laikraščiai

JŪS galite įsigyti naują (anglų kalboje) 20 tomų enciklopediją, įmokant tik $5.00. Rašykite Box 4603, Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

Įdomiausioji nuotykių knyga, tinkanti seniems ir jauniems. Geriausioji dovana draugams. 228 puslapių. Išleido Chicagos Lietuvių Literatūros Draugija. Kaina $2.75. Knygų pardavėjams nuolaida. Knygą galima gauti NAUJIENOSE. Pasiųsime paštu, kai čekis arba Money Orderis bus atsiųstas tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Illinois